

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเพื่อส่งเสริมการจัดการระบบสวัสดิการผู้สูงอายุในพื้นที่อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรธุรกิจภายใต้แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจนอกชุมชน ตามวัตถุประสงค์การวิจัยผู้วิจัยและกลุ่มแกนนำผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงได้ร่วมกันกำหนดกระบวนการวิจัยเป็นกรอบการทำงานในการพัฒนารูปแบบการสร้างเสริมการขยายโอกาสในการทำงาน และการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุอำเภอแม่แตง ภายใต้แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจระดับนอกชุมชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงสามารถพึ่งพาตนเองได้

จากการจัดเวทีเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมการจัดการระบบสวัสดิการผู้สูงอายุของผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตง พบว่า ประธานชมรมผู้สูงอายุรวมทั้งผู้นำเครือข่ายสมาชิกผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงทั้ง 13 ตำบล มีความสนใจในการดำเนินกิจกรรมการเพื่อจัดระบบสวัสดิการโดยแต่ละชุมชนมีทรัพยากรและองค์ความรู้ที่แตกต่างกัน จึงได้กำหนดกิจกรรมเพื่อเป็นสวัสดิการของกลุ่มดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงการกำหนดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสวัสดิการของแต่ละตำบล

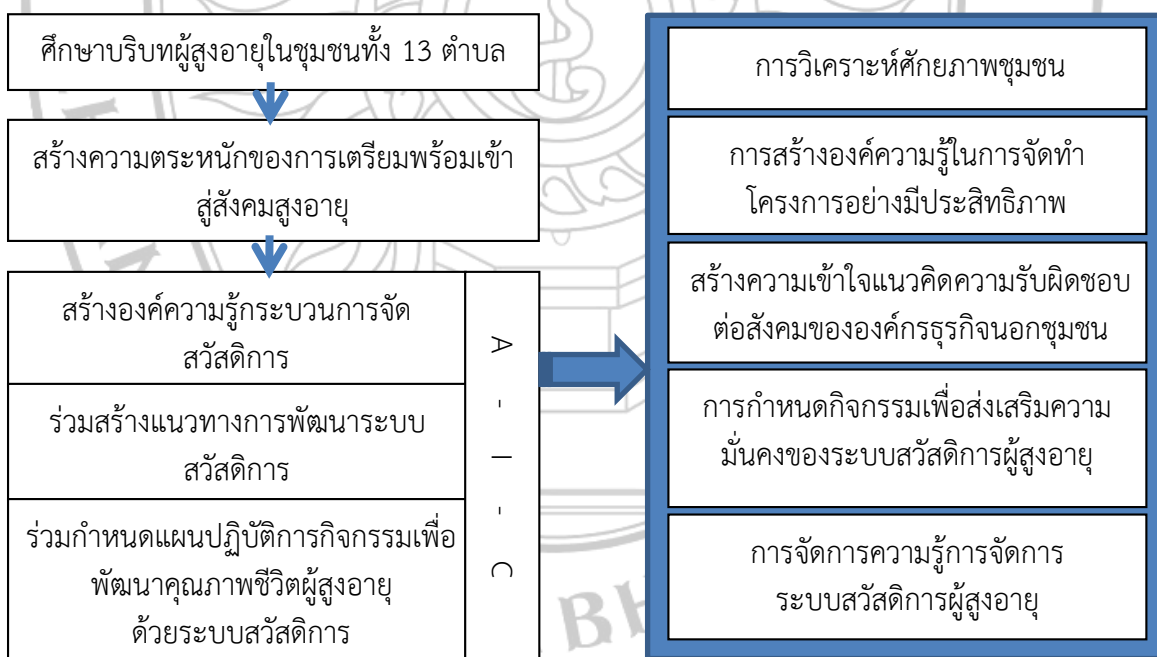
ลำดับที่	ตำบล	กิจกรรม	ประธาน
1	ตำบลสันมหาพน	โครงการสูงวัย ใส่ใจสุขภาพฟัน	นางสาวดาวรินทร์ บุญเผ่า
2	แม่แตง	โครงการกลุ่มอาชีพ	นายแดง อำนางปลูก
3	ซี้เหล็ก	โครงการกลุ่มจักสาน	นายดวง เหล็กคง
4	ซ่อแล	โครงการกิจกรรมนวดแผนไทย	นายทวี ติยะมา
5	แม่หอพระ	จัดกิจกรรมงานปอยหลวง	นายอ้าย ยืนยงค์
6	สบเปิง	โครงการกลุ่มดอกไม้จันทร์	นายสุขเกษม ใจรักษ์
7	บ้านเป้า	โครงการสุขภาพ รำไม้พลอง	นายสุคำ สุธรรม
8	สันป่ายาง	โครงการสุขภาพ รำไม้พลอง	นายประพันธ์ อินชัณนาย
9	ป่าแป๋	โครงการสุขภาพ รำไม้พลอง	สมบูรณ์ ดวงวะนา
10	เมืองกาย	โครงการน้ำส้มควันไม้	นายประจวบ ชันธวงศ์
11	บ้านช้าง	โครงการสุขภาพ รำไม้พลอง	นายสงวน สอนงายนาง
12	ก๊ิดช้าง	โครงการกลุ่มจักสาน	นายสีทน ญานะ
13	อินทิล	โครงการกลุ่มจักสาน	จันทร์ ยาวิชัย
14	เทศบาลเมืองแกน	โครงการกลุ่มจักสาน	นายสงวน ไชยสุวรรณ

ภาพที่ 4.1 การจัดเวทีเพื่อประเมินความต้องการของชุมชนในอำเภอแม่แตง

1. การสร้างองค์ความรู้ด้าน การจัดการระบบสวัสดิการผู้สูงอายุพื้นที่อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรธุรกิจภายใต้แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจนอกชุมชน

กระบวนการวิจัยมุ่งศึกษาการสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการระบบสวัสดิการผู้สูงอายุเพื่อเตรียมเข้าสู่สังคมสูงวัย ด้วยความร่วมมือจากองค์กรธุรกิจที่ดำเนินธุรกิจภายใต้แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม โดยการประยุกต์ใช้หลักการประชุมปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ AIC (Appreciation Influence Control) ในการสร้างโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการดำเนินการวางแผนพัฒนาในการจัดระบบสวัสดิการเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของสังคมสูงวัยร่วมกัน ดังแสดงตามภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 กรอบแนวความคิดการจัดการระบบสวัสดิการผู้สูงอายุ ภายใต้แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจนอกชุมชนโดยชุมชนมีส่วนร่วมโดยหลัก A-I-C

1. การวิเคราะห์บริบทชุมชน

ผู้วิจัยได้ร่วมกับกลุ่มแกนนำผู้สูงอายุตลอดจนเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นเพื่อทำการระดมความคิดเห็นและวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของสังคมผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงโดยใช้กระบวนการจัดเวทีเพื่อรับฟังแนวคิดและความต้องการ พบว่า ผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงส่วนใหญ่ยังต้องพึ่งพิงเงินก้อนหนุจากบุตร หรือญาติพี่น้องในการดำรงชีพ ส่วนหนึ่งผู้สูงอายุวัยมีรายได้หลักในการดำรงชีพจากเงินออมและดอกเบี้ย แต่อย่างไรก็ตามจากการระดมความคิดเห็นได้ข้อมูลว่าผู้สูงอายุเริ่มมีรายได้จากการทำงานพึ่งพาตนเองโดยการส่งเสริมจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการส่งเสริมกลุ่มอาชีพเกิดการจ้างงานผู้สูงอายุให้ทำงานโดยสามารถทำงานที่บ้านของตนเองได้ แต่อย่างไรก็ตามความไม่เพียงพอของรายได้ของผู้สูงอายุจำนวนมากจากปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการจ้างแรงงานผู้สูงอายุของสถานประกอบการ คือ การหาแรงงานทดแทน ศักยภาพด้านร่างกาย สถานะทางการเงิน และทัศนคติของครอบครัวต่อการทำงานของผู้สูงอายุรวมทั้งการเกื้อหนุนผู้สูงอายุจากหน่วยงานภาครัฐมีแนวโน้มลดลง

จากสถานการณ์ที่กล่าวมาทำให้ผู้ร่วมประชุมทำการสะท้อนถึงความเป็นที่ประชาชนที่ยังอยู่ในวัยทำงานและเด็กควรเรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการออมเพื่อเตรียมเข้าสู่วัยชราภาพ ควรมีการพัฒนาแบบความรู้ทางการเงินที่เหมาะสมกับประชากรในแต่ละช่วงวัย การสร้างวินัยการออมเพื่อการใช้จ่ายในยามจำเป็นและยามชราภาพ บุคคลควรทราบว่าตนเองควรมีเงินออมเท่าใดจึงเหมาะสมแก่การดำรงชีพจนสิ้นอายุขัย สามารถบริหารจัดการเงินออมเพื่อกระจายความเสี่ยงและสร้างผลตอบแทนทางการเงินที่ดี สร้างระบบที่บูรณาการข้อมูลเงินออมสำหรับบุคคลให้ทราบถึงสถานะการออมของตนเอง

ภาพที่ 4.3 การจัดเวทีรับฟังความต้องการของชุมชนและการเตรียมสู่สังคมสูงวัย

2. การสร้างความตระหนักรู้การเตรียมพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย

จากการดำเนินการในเวทีรับฟังความต้องการในการพัฒนาระบบการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงแล้ว ทำให้ทราบถึงความต้องการในด้านต่าง ๆ รวมทั้งยังทำให้ทราบข้อมูลในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตามอัตราสัดส่วนของผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงมีจำนวนสูงขึ้นเนื่องจากอัตราการเกิดมีน้อยประกอบกับคนรุ่นใหม่ยังนิยมที่จะออกไป

ทำงานในตัวจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงมีความตื่นตัวกับสังคมสูงวัย ผลสรุปจากการประชุมทำให้แต่ละฝ่ายให้ความสนใจในการกำหนดนโยบายต่างๆ โดยเริ่มจากการวางแผนกิจกรรมในการพัฒนาชุมชน การส่งเสริมสุขภาพและประเด็นด้านเยาวชน โดยมีแนวทางการกำหนดแผนการทำงานไว้ดังนี้

1) การจัดกิจกรรมการตั้งกลุ่มการทำงานเพื่อสร้างรายได้เสริมให้แก่ผู้สูงอายุเพื่อแก้ปัญหาด้านการเงิน ด้วยการเพิ่มสร้างองค์ความรู้และทักษะการทำงานให้เหมาะสมกับแรงงานและทรัพยากรในชุมชน เพื่อยกระดับความสามารถในการเพิ่มรายได้ของแรงงานผู้สูงอายุในระยะยาว โดยการส่งเสริมจากหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ เพื่อเป็นประโยชน์ในการสร้างหลักประกันยามเกษียณและเป็นการส่งเสริมการออม

2) การจัดกิจกรรมการดูแลสุขภาพและการดูแลผู้สูงอายุ เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพที่มีคุณภาพรวมทั้งกลุ่มผู้ดูแลผู้สูงอายุด้วยเนื่องจากผู้สูงอายุบางรายเป็นผู้สูงอายุติดเตียง การสนับสนุนการฝึกอบรมด้านการดูแลผู้สูงอายุที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ ดังนั้นการส่งเสริมด้านสุขภาพจึงมีความจำเป็นและหน่วยงานจะต้องทำการศึกษาด้านการดูแลสุขภาพและตรวจสุขภาพของผู้สูงอายุอย่างเป็นประจำ

3) การสร้างกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มผู้สูงอายุ เช่น การสร้างอาคารการจัดพื้นที่สาธารณะ การจัดระบบการให้ความช่วยเหลือในการประกอบกิจกรรมของกลุ่มผู้สูงอายุ โดยภาครัฐเป็นผู้วางระบบโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ให้สามารถอำนวยความสะดวกต่อกิจกรรมของกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชน

4) การสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เป็นการสร้างเสริมผู้สูงอายุทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจที่แข็งแรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เช่น การให้บริการด้านขนส่งมวลชนสำหรับผู้สูงอายุ การกำหนดนโยบายด้านเงินอุดหนุนแก่อาสาสมัครที่เป็นผู้สูงอายุ

การกำหนดนโยบายการพัฒนาเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัยในอำเภอแม่แตงจะสำเร็จได้นั้นจะต้องประกอบด้วย การสร้างความร่วมมือใน 3 ด้าน คือ 1) ผู้สูงอายุจะต้องสร้างความพยายามในการพึ่งตนเองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม 2) การให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมให้กำลังใจจากครอบครัวซึ่งการพึ่งพาครอบครัวยังถือว่าเป็นส่วนสำคัญ และ 3) การสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งชุมชนและองค์กรภาครัฐและภาคธุรกิจที่มีนโยบายด้านการบริหารโดยเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมซึ่งโครงการนี้มี บริษัท โตโยต้าล้านนา จำกัด และ บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด เข้ามาให้ความช่วยเหลือในการดำเนินกิจกรรมของผู้สูงอายุ ทั้งนี้องค์กรชุมชนส่วนท้องถิ่นจะต้องเป็นกลไกในการขับเคลื่อนดูแลกิจกรรมให้มีความต่อเนื่องในการพัฒนาสู่สังคมสูงวัย

จากการทำเวทีชุมชนเพื่อกำหนดแนวทางการสร้างความตระหนักการเตรียมพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย สามารถสรุปหลักเกณฑ์ในการขับเคลื่อนที่สำคัญคือ การดำเนินงานต้องมีความครอบคลุมหลายมิติของสวัสดิการสังคมโดยไม่เน้นเพียงการให้สวัสดิการโดยผู้สูงวัยเป็นเพียงผู้รับอย่างเดียว แต่หากยังเน้นการดึงศักยภาพของผู้สูงวัยออกมาใช้เพื่อสร้างความภาคภูมิใจของผู้สูงวัย และที่สำคัญมากที่สุดคือการประสานงานกันระหว่างหลายภาคส่วนรวมทั้งครอบครัวไม่ใช่เน้นแต่ผู้สูงวัยเพียงฝ่ายเดียว การดำเนินการดังกล่าวจะทำให้อำเภอแม่แตงสามารถเตรียมตัวเข้าสู่สังคมสูงวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างยั่งยืน

ภาพที่ 4.4 การทำเวทีชุมชนเพื่อสร้างความตระหนักรู้การเตรียมพร้อมเข้าสู่สังคมสูงอายุ

3. การพัฒนาระบบสวัสดิการโดยการประยุกต์ใช้หลักการประชุมปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์

3.1 กระบวนการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการระบบสวัสดิการผู้สูงอายุพื้นที่อำเภอแม่แตง (Appreciation) โดยการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของแกนนำผู้สูงอายุในแต่ละตำบลทั้ง 13 ตำบล เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคน แสดงความคิดเห็น รับฟังและหาข้อสรุปร่วมกันอย่างสร้างสรรค์โดยเน้นการยอมรับในความคิดของสมาชิกกลุ่มผู้สูงอายุที่เป็นตัวแทนของแต่ละตำบล โดยการดำเนินการสร้างกระบวนการความรู้ประกอบด้วยกิจกรรม 2 เวที ดังนี้

3.1.1 เวทีการวิเคราะห์ศักยภาพของการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มผู้สูงอายุในปัจจุบัน เพื่อทำการกำหนดแนวทางการสร้างการเตรียมเข้าสู่สังคมสูงวัย โดยการให้ประธานกลุ่มผู้สูงอายุ พ่อสังห์ทอง คล้ายมงคล ดำเนินการพูดคุยในประเด็นของการขับเคลื่อนกิจกรรมผู้สูงอายุที่ผ่านมาและให้สมาชิกแกนนำของแต่ละตำบลให้ข้อมูลการดำเนินงานที่ผ่านมา จากการพูดคุยพบว่าที่ผ่านมา มีเพียง 4 ตำบลเท่านั้นที่ได้ขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อส่งเสริมกิจกรรมของผู้สูงอายุอย่างจริงจังดังข้อมูลต่อไปนี้

1) ตำบลสันมหาพน มีการรวมกลุ่มอาชีพและอาศัยรูปแบบการจัดการสวัสดิการผ่านการดูแลของทางเทศบาล

2) ตำบลสันป่ายาง มีโครงการออมวันละบาท (จ่ายให้สมาชิกในกรณีเจ็บป่วย เสียชีวิต คลอดบุตร ผู้พิการ มอบทุนการศึกษาแก่นักเรียน โดยมีงบประมาณกลางในการเริ่มต้นประมาณ 70,000 บาทจากทางพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปัจจุบันมีเงินในกองทุนประมาณ 300,000 บาท

3) ตำบลแม่หอพระ มีโครงการกองทุนออมเงินวันละบาท

4) ตำบลสบเปิง มีโครงการกองทุนผู้สูงอายุออมวันละบาท ปัจจุบันมีสมาชิกประมาณ 2,000 คน (จ่ายให้สมาชิกในกรณีเจ็บป่วย เสียชีวิต) นอกจากนั้นยังมีการจัดกิจกรรมอบรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมอาชีพเป็นการเพิ่มรายได้ จัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต

จากนั้นผู้วิจัยให้แก่นำกลุ่มผู้สูงอายุทั้ง 13 ตำบล จัดทำแผนในการพัฒนาผู้สูงอายุให้สอดคล้องกับศักยภาพที่ได้นำเสนอเพื่อเป็นการวางแผนกิจกรรมการส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการผู้สูงอายุพื้นที่อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 13 ตำบล ซึ่งมีทั้งหมด 14 กลุ่ม ดังมีรายละเอียดการวางแผน ดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงโครงการตามแผนพัฒนาผู้สูงอายุของแต่ละกลุ่ม

ตำบล	โครงการตามแผนพัฒนาผู้สูงอายุ	ประธาน
สันมหาพน	โครงการสูงวัย ใส่ใจสุขภาพฟัน	นางสาวดาวรินทร์ บุญเผ่า
แม่แตง	โครงการกลุ่มอาชีพ	นายแตง อำนางปลูก
ข้าเหล็ก	โครงการกลุ่มจักสาน	นายดวง เหล็กคง
ซ่อแล	โครงการกิจกรรมนวดแผนไทย	นายทวี ต๊ะมา
แม่หอพระ	จัดกิจกรรมงานปอยหลวง (เพื่อจัดซื้อเครื่องมือแพทย์)	นายอ้าย ยืนยงค์
สบเปิง	โครงการกลุ่มดอกไม้จันทน์	นายสุขเกษม ใจรักษ์
บ้านเป้า	โครงการสุขภาพ รำไม้พลอง	นายสุคำ สุธรรม
ป่าแป๋	โครงการสุขภาพ รำไม้พลอง	นายสมบุญ ดวงวะนา
เมืองกาย	โครงการน้ำส้มควันไม้	นายประจวบ ชันธวงศ์
บ้านช้าง	โครงการสุขภาพ รำไม้พลอง	นายสงวน สอนง่าย
อินทขิล	โครงการเสริมสร้างอาชีพคุณค่าและภูมิปัญญาผู้สูงอายุ	นางจันทร์ ยาวิชัย
สันป่ายาง	โครงการสุขภาพ รำไม้พลอง	นายประพันธ์ อินชัย
เมืองแกนพัฒนา	โครงการกลุ่มจักสาน	นายสงวน ไชยสุวรรณ
ก๊ิดช้าง	โครงการกลุ่มจักสาน	นายสีทน ญาณะ

3.1.2 เวทีการสร้างองค์ความรู้ในการจัดทำโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ จากการจัดเวทีเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มผู้สูงอายุ ทำให้ทราบถึงความต้องการในการจัดกิจกรรมที่มีลักษณะแตกต่างกันในบางพื้นที่ตามศักยภาพของชุมชน โดยผู้วิจัยได้ร่วมหารือกับแกนนำกลุ่มผู้สูงอายุรวมทั้งตัวแทนภาครัฐในการส่งเสริมเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมที่แต่ละกลุ่มตั้งเป้าหมายไว้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผลสรุปจากการหารือมีความคิดเห็นตรงกันว่าควรจัดอบรมความรู้ในการจัดทำโครงการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลในการดำเนินกิจกรรมของผู้สูงอายุ และกำหนดผู้เข้าร่วมอบรมจะต้องเป็นตัวแทนสมาชิกกลุ่มผู้สูงอายุในแต่ละตำบล ซึ่งการขับเคลื่อนต้องใช้ต้นทุนในการจัดการอบรมสูงทางผู้วิจัยจึงได้ประสานไปยังองค์กรธุรกิจภาคเอกชนที่มีหลักการบริหารธุรกิจด้วยแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม จากการประสานงานกับบริษัทซีแพค ซึ่งเป็นบริษัทที่ให้การสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของชุมชนอยู่แล้วประกอบกับบริษัท

มีสาขาที่ดูแลพื้นที่อำเภอแม่แตงจึงมีความยินดีในการให้การสนับสนุนกิจกรรมเวทีการสร้างองค์ความรู้ในการจัดทำโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ จากนั้นประธานกลุ่มผู้สูงอายุได้ทำการติดต่อคุณ อัญชนา นิติกุล ประธานศูนย์ประสานงานสร้างสุขเพื่อสังคม (ภาคเหนือ) เป็นวิทยากรให้ความรู้

การจัดอบรมการเขียนโครงการอย่างมีประสิทธิภาพเครือข่ายผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงเป็นการแก้ปัญหาของการเขียนโครงการที่พบอยู่เสมอ คือ การเขียนโครงการไม่เป็น เขียนโครงการไม่ชัดเจน เขียนโครงการไม่สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการหาข้อมูลสำหรับการตัดสินใจเขียนโครงการที่ขาดการให้ความสำคัญกับข้อมูล และข้อความในโครงการขาดความเป็นไปได้และสุดท้ายก็ตอบไม่ได้ว่าโครงการที่เขียนขึ้นจะนำมาซึ่งการแก้ปัญหาหรือพัฒนาได้จริงหรือไม่ ซึ่งสมาชิกแกนนำของตำบลต่าง ๆ จะได้เรียนรู้การเขียนโครงการโดยนำความต้องการที่ได้จัดทำกันมาเมื่อเวทีก่อนหน้านี้มาทำการจัดทำแผนและการจัดทำโครงการ ตลอดจนได้โครงการที่เขียนอย่างถูกต้อง ครบคลุมชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย เพื่อทำการกำหนดแนวทางการสร้างการเตรียมเข้าสู่สังคมสูงวัย ซึ่งจากการจัดเวทีกลุ่มทั้ง 14 กลุ่มได้สรุปประเด็นกิจกรรมในการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตง ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ประเด็นการส่งเสริมด้านสุขภาพ ภูมิปัญญา เกษตรสิ่งแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจ

ภาพที่ 4.5 การจัดอบรมการเขียนโครงการอย่างมีประสิทธิภาพเครือข่ายผู้สูงอายุอำเภอแม่แตง

ภาพที่ 4.6 การเขียนโครงการการพัฒนาผู้สูงอายุของกลุ่มผู้สูงอายุทั้ง 14 กลุ่ม

3.2 กระบวนการสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence) การส่งเสริมการคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงนั้นเป็นกิจกรรมที่ได้ดำเนินการกันอยู่แล้วในพื้นที่ แต่ที่ผ่านมายังคงเป็นความพยายามในลักษณะการแก้ปัญหาที่ไม่ใช่ระยะยาวเป็นการแก้ปัญหาผู้สูงอายุ ปัจจุบันการแก้ปัญหาผู้สูงอายุนั้นจะต้องมีระบบที่จะทำให้คนในอำเภอแม่แตงสามารถเข้าสู่สังคมสูงวัยได้อย่างไร้รอยต่อ ซึ่งนอกจากหน่วยงานภาครัฐจะเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานดังกล่าวแล้ว องค์กรธุรกิจเอกชนยังให้ความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของคนในชุมชนที่จะเป็นผู้รับผลกระทบโดยตรงจากการเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างเต็มรูปแบบในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า

ดังนั้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดจึงเข้ามามีส่วนร่วมในการหาวิธีการและเสนอทางเลือกในการพัฒนาตามที่ได้วางแผนกันในช่วงต้นก่อนหน้านี้ที่ทำให้แต่ละชุมชนมีเป้าหมายในการสร้างกิจกรรมเพื่อจัดระบบสวัสดิการของชุมชนแต่ละแห่งที่มีศักยภาพต่างกัน จากนั้นต้องร่วมกันหามาตรการ วิธีการ และค้นหาเหตุผลเพื่อกำหนดทางเลือกในการพัฒนา กำหนดเป้าหมาย กำหนดกิจกรรม และจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินการพัฒนากิจกรรมการสร้างแนวทางการพัฒนาได้เป็น 2 กิจกรรม ดังต่อไปนี้

3.2.1 สร้างความเข้าใจแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจนอกชุมชน

การพัฒนาเครือข่ายผู้สูงอายุเพื่อจัดระบบสวัสดิการส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย เป็นกิจกรรมที่ไม่สามารถดำเนินการได้โดยชุมชนเองจึงจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งองค์กรธุรกิจเอกชนเข้ามาให้ความช่วยเหลือ ซึ่งผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานท้องถิ่นอำเภอแม่แตงรวมทั้งธุรกิจภาคเอกชนได้แก่ บริษัทโตโยต้าล้านนา จำกัด และบริษัท ปูซิเมนต์ไทย จำกัด (SCG) ซึ่งทุกฝ่ายให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุโดยยกย่องให้เป็นวัยที่มีประสบการณ์ชีวิตมาก และเป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีพลังสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ได้ดี ลูกหลานควรคำนึงถึงคุณค่าและประโยชน์ของผู้สูงอายุ โดยทั่วไปผู้สูงอายุก็มีความยินดีและเต็มใจ

ให้ข้อคิดเห็น รวมทั้งให้คำปรึกษาแก่ผู้ที่อ่อนวัยกว่า ในอดีตที่ผ่านมาผู้สูงอายุยังให้ชีวิตที่เป็นสุขตามสมควร ซึ่งจะให้ประโยชน์จากการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุในเวลาเดียวกันด้วย

ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับกระบวนการสร้างความเข้าใจแก่แกนนำเครือข่ายผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงที่จะต้องทำงานร่วมกับองค์กรธุรกิจภาคเอกชน โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ (CSR) ซึ่งชุมชนจะได้รับการส่งเสริมด้วยการดำเนินการต่าง ๆ ของธุรกิจรวมทั้งการมีส่วนร่วมของพนักงานในธุรกิจ ที่จะสร้างความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นกับผู้มีส่วนได้เสียหลักของธุรกิจนั่นคือชุมชน ภารกิจสำคัญอื่น ๆ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับการปกป้องชีวิต (ความมั่นคงปลอดภัย) การอนุรักษ์โลก (สิ่งแวดล้อม) และการสร้างอนาคตที่สดใสสำหรับคนในสังคม

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยยังได้ให้ความรู้ในด้านที่องค์กรภาคธุรกิจจะได้รับผลประโยชน์โดยอ้อมจากการดำเนินธุรกิจตามนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคม โดยให้เหตุผลสำคัญว่า เมื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมย่อมเปลี่ยนแปลง ประเด็นสำคัญคือด้านกำลังแรงงาน การทำงานต่างจะมีผู้สูงอายุเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นทั้งเกิดจากความจำเป็นในการหาเลี้ยงชีพและการบริหารจัดการที่ต้องการนำความรู้ความชำนาญของผู้สูงอายุมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยการทำงานของผู้สูงอายุส่วนใหญ่คือการประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้างเป็นการค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ และอีกส่วนหนึ่งเป็นการช่วยธุรกิจครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้างแต่ได้รับผลประโยชน์รูปแบบเป็นการช่วยเหลือดูแลกันแบบคนในครอบครัว แต่ยังมีผู้สูงอายุอีกส่วนหนึ่งที่ยังทำงานเป็นลูกจ้างเอกชนอาจเป็นการจ้างงานเป็นที่ปรึกษาเป็นผู้เชี่ยวชาญและมักมีข้อตกลงต่ออายุการจ้างงานปีต่อปี ส่วนน้อยมากที่ผู้สูงอายุในอำเภอแม่ริมจะทำงานเป็นนายจ้างนั่นคือเป็นเจ้าของธุรกิจที่ยังไม่สามารถปล่อยมือให้หายขาด ในส่วนของผู้สูงอายุที่เป็นอดีตข้าราชการ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนเมื่ออายุถึง 60 มักเป็นวัยปลดเกษียณ ถือว่าเป็นผู้สูงอายุไม่มีรายได้จากการจ้างงาน แต่ได้รับผลตอบแทนในรูปแบบบำเหน็จบำนาญ เงินตอบแทนจากกองทุนต่าง ๆ ที่หักจากเงินเดือนระหว่างทำงานเป็นลูกจ้าง ซึ่งทำให้เห็นว่าผู้สูงอายุยังมีความสำคัญในการขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก

แต่อย่างไรก็ตามยังไม่สามารถหาวิธีการสร้างประชาชนให้รวยก่อนแก่ได้ ดังนั้นทางออกที่เหมาะสมและดีที่สุดขณะนี้คือ การหาทางจ้างผู้สูงอายุหรือหาทางทำให้ผู้สูงอายุมีรายได้ดูแลตนเองได้หรือแม้กระทั่งการให้ความช่วยเหลือคนในครอบครัวได้ ดังนั้นองค์กรภาคธุรกิจย่อมมีความคล่องตัวในเรื่องนี้เนื่องจากการตัดสินใจการดำเนินงานต่าง ๆ มีความคล่องตัวกว่าหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ จะเห็นได้ว่าผู้สูงอายุเป็นทั้งศักยภาพและโอกาสของสังคมของสังคม จึงมีแนวคิดที่จะทำให้ธุรกิจที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ (Age-Friendly Business) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรธุรกิจที่ดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในกระบวนการทำงานหลักของกิจการ มีการพัฒนากระบวนการทางธุรกิจให้พร้อมรองรับความต้องการของผู้สูงอายุ อาทิ การจ้างงานผู้สูงอายุ การพัฒนาสินค้าและบริการสำหรับผู้สูงอายุ ในลักษณะที่เป็น CSR-in-process และเพื่อให้องค์กรธุรกิจในกลุ่มที่มีความพร้อม พัฒนาธุรกิจใหม่ที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้สูงอายุเป็นการเฉพาะ อาทิ การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ก่อตั้งโดยพนักงานเกษียณอายุ การแปลงสภาพชมรมผู้สูงอายุในสังกัดของหน่วยงานให้เป็นกิจการที่เลี้ยงตัวเองได้ ในลักษณะที่เป็น Social Enterprise ซึ่งแกนนำกลุ่มเครือข่ายผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงสามารถทำความเข้าใจในแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 4.7 การจัดอบรมให้ความรู้แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจนอกชุมชน

3.2.2 การกำหนดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความมั่นคงของระบบสวัสดิการผู้สูงอายุ

จากการประชุมร่วมกับแกนนำกลุ่มผู้สูงอายุได้ข้อสรุปแนวทางในการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงเพื่อจัดระบบสวัสดิการเตรียมพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย โดยใช้ความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคเอกชนซึ่งผู้วิจัยให้กับการสร้างองค์ความรู้แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจไปแล้วในเวทีก่อนหน้านี้ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาคเอกชนหลักคือ บริษัทโตโยต้าล้านนา จำกัด ได้เข้ามาประชุมร่วมและให้การสนับสนุนกิจกรรมของผู้สูงอายุ โดยทางบริษัทโตโยต้าล้านนา จำกัด ได้ให้เหตุผลของการเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมการจัดระบบสวัสดิการเพื่อเตรียมพร้อมสูงสังคมสูงวัยอำเภอแม่แตง โดยสรุปได้ดังนี้

บริษัทโตโยต้าล้านนา จำกัด ยกย่องให้ผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่เพียบพร้อมไปด้วยความรู้ และประสบการณ์ เป็นผู้ถึงพร้อมทั้งคุณวุฒิ และวัยวุฒิ เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า แม้จะมีร่างกายอ่อนแอเสื่อมถอยแล้ว แต่ท่านก็ยังจะสามารถที่จะช่วยเหลือครอบครัวได้ อีกทั้งผู้สูงอายุยังเป็นศูนย์รวมจิตใจของสมาชิกในครอบครัวสามารถให้คำแนะนำปรึกษาในด้านต่าง ๆ ได้ ผู้สูงอายุบางรายยังมีภูมิปัญญาบางด้าน เช่น ช่างไม้ ช่างแกะสลัก ทำอาหารไทย ขนมไทย เย็บปักถักร้อย ดอกไม้ดนตรี ฯลฯ ซึ่งสามารถถ่ายทอดให้แก่คนรุ่นหลังจนสามารถสืบทอดเป็นวิชาชีพนั้นสืบไป สภาพสังคมในภาคเหนือยังมีความนิยมอยู่ในครอบครัวเดียวกันทำให้ครอบครัวมีความอบอุ่น

นอกจากนี้ประสบการณ์ของผู้สูงอายุยังสามารถช่วยส่งเสริม อบรมเลี้ยงดู กล่อมเกลอบุตรหลานให้เป็นพลเมืองดี เด็ก ๆ จะได้เรียนรู้ทั้งจากโรงเรียน และที่บ้าน ที่บ้านเด็ก ๆ จะได้รับการอบรม โดยเฉพาะในเรื่องความประพฤติ ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ผู้สูงอายุจะคอยให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาทุก ๆ เรื่อง ความสัมพันธ์ของครอบครัวไทย แต่ดั้งเดิมได้หล่อหลอมความรัก ความเคารพแก่ผู้สูงอายุ จะเห็นได้ว่าผู้สูงอายุนั้นไม่ได้เป็นเพียงแต่จะเป็นฝ่ายรับจากบุตรหลานหรือจากสังคมเท่านั้น อันที่จริงท่านพยายามที่จะช่วยตนเองมากที่สุด

จากการที่นักวิจัยศึกษาข้อมูลกลุ่มผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงพบว่าผู้สูงอายุเป็นจำนวนมากที่เกษียณอายุแล้วแต่ยังมีศักยภาพ มีความรู้ ความสามารถสูง มีประสบการณ์ หลายคนอาจเคยเป็นข้าราชการครู แพทย์ พยาบาล ทหาร ตำรวจ นักบริหาร ซึ่งยังเป็นประโยชน์ให้สังคมอยู่ และมีความพอใจในงานที่จะทำ คนที่คิดว่าตัวเองยังเป็นประโยชน์ต่อสังคมได้บ้างและสุขภาพของตัวเองยังดี ยังต้องการทำอะไร ๆ โดยนักวิจัยทำการจัดเวทีเพื่อสรุปกิจกรรมที่ผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงมีความสนใจ โดยแยกกิจกรรมต่าง ๆ ออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1) กลุ่มผู้สูงอายุที่สนใจกิจกรรมนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่ผู้สูงอายุสามารถทำได้ทุกช่วงอายุ ทำให้ร่างกายสดชื่น ทำหาย กระตุ้นเตือนเปลี่ยนแนวคิด และได้สัมผัสกับคนอื่น รวมทั้งทำให้จิตใจของเราตื่นตัวอยู่เสมอ และมีชีวิตชีวา ผู้สูงอายุควรทำในสิ่งที่ตนเองชอบและตนเองมีทักษะหรือความถนัดเป็นพิเศษ ทักษะในงานวิชาชีพ อาจนำมาใช้ในกิจกรรมนันทนาการได้ ควรเลือกหลาย ๆ กิจกรรมและต้องมีเวลาพอด้วย เช่น วาดรูป ทำอาหาร การจัดสวน งานช่างไม้ ทอผ้า หมากรุก ขี่จักรยาน เล่นดนตรี รวมทั้งการเข้าชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมกีฬา ศาสนา การเมือง ชมรมผู้สูงอายุ หรือการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวชุมชน เช่น ไกด์บรรยายในการท่องเที่ยว หรือเป็นผู้บรรยายพิเศษได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน ครอบครัวและสังคม

2) กลุ่มผู้สูงอายุที่สนใจกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สูงอายุยังคงมีการเรียนรู้ยังมีความต่อเนื่องเพื่อสนองความอยากรู้ อยากเห็นความพึงพอใจหรือเพื่อการดำเนินกิจกรรมบางอย่างให้ได้รับความสำเร็จ ในแง่สุขภาพจิตการเรียนรู้จะเป็นการกระตุ้นจิตใจและเป็นการแลกเปลี่ยนความสนใจกับผู้อื่น เช่น การเรียนในระบบการศึกษาผู้ใหญ่ หรือการศึกษานอกระบบ การเรียนในมหาวิทยาลัยเปิด และการอบรมระยะสั้น

3) กลุ่มผู้สูงอายุที่สนใจกิจกรรมบริการผู้อื่น ผู้สูงอายุมักจะมีเวลาเสียสละและทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้แก่สังคม นอกเหนือไปจากทำให้แก่ตนเอง ครอบครัว โดยผ่านงานอาสาสมัคร ผู้สูงอายุอาจลงงานอาสาสมัครหลาย ๆ อย่างแล้วพิจารณาด้วยตนเอง ว่ากิจกรรมแบบไหนที่เหมาะสมกับตนเองที่สุด บริการอาสาสมัครมีหลายแนวทาง เช่น บริการทางสุขภาพอนามัย เยี่ยมผู้ป่วย และช่วยผู้ป่วยในการทำกิจวัตรบางประการ การทำกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ด้วยการออกช่วยเหลือสังคมหรือประชาชนที่ทุกข์ร้อนด้วยเหตุต่าง ๆ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้

ชมรมผู้สูงอายุอาจเข้าร่วมชมรมหรือสมาคมได้ในหลายฐานะ เช่น เป็นผู้จัดการ หรือประธาน ผู้สอน ผู้บริการหรือสมาชิก ในบรรดาสมาคม ชมรมหรือองค์กรต่าง ๆ ที่ดีที่สุดคือ สมาคมหรือองค์กรที่ทำงานเกี่ยวกับเด็กและวัยรุ่น เพราะจะทำให้ผู้สูงอายุได้สัมผัสกับคนหนุ่มสาว ทำให้ช่องว่างระหว่างวัยหายไป การร่วมกิจกรรมกลุ่มการเมือง เหมาะสำหรับผู้สูงอายุที่สนใจในทางการเมือง กลุ่มเฉพาะทาง เช่น กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กลุ่มผู้บริโภค กลุ่มสิทธิมนุษยชน

ภาพที่ 4.8 การมอบทุนสนับสนุนกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุโดย บริษัท โตโยต้าล้านนา จำกัด

3.2.3 การส่งเสริมกิจกรรมการกุศลของกลุ่มผู้สูงอายุ การสร้างความมั่นคงของระบบสวัสดิการผู้สูงอายุไม่ได้เป็นเพียงการสร้างรายได้เพียงอย่างเดียว แต่ยังคงต้องรักษาวัฒนธรรมอันดี โดยธุรกิจเอกชนได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา ร่วมกับชมรมผู้สูงอายุในการร่วมจัดกิจกรรมสนับสนุนการทำโรงทานในงานบำเพ็ญกุศล น้อมถวายองค์หลวงพ่อเปลี่ยน ปัญญาพิโท ครบ 100 วัน ละสังขาร โดยเป็นการสร้างความร่วมมือของชุมชน หน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชน

ภาพที่ 4.9 การร่วมกิจกรรมการกุศลทางศาสนาโดย บริษัท ไทโยต้าล้านนา จำกัด

3.3 กระบวนการสร้างแนวทางปฏิบัติ (Control) จากการกำหนดกิจกรรมผู้สูงอายุในแต่ละกลุ่มและกลุ่มผู้สูงอายุทั้ง 14 กลุ่มได้ร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินกิจกรรมผู้สูงอายุและมีการกำหนดเป้าหมายพร้อมทั้งตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อเป็นการควบคุมการดำเนินกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้ให้มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลต่อการจัดระบบสวัสดิการผู้สูงอายุสู่สังคมสูงอายุได้อย่างยั่งยืน โดยมีหน่วยงานรัฐและองค์กรเอกชนสนับสนุนให้การช่วยเหลือทั้งกระบวนการดำเนินงานและงบประมาณบางส่วนเพื่อให้การวางแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ตามภาพที่ 4.10 แสดงการส่งเสริมกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุ โดยแต่ละชมรมมีลักษณะการจัดกิจกรรมตามความสนใจ ดังแสดงตารางที่ 4.3

ภาพที่ 4.10 การสนับสนุนกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตง

ตารางที่ 4.3 ความก้าวหน้าของการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มผู้สูงอายุ

ตำบล	ความก้าวหน้าของกิจกรรม
สันมหาพน	โครงการสู่วัย ใส่ใจสุขภาพฟัน ดำเนินโครงการโดยการตรวจคัดกรองสุขภาพฟันของผู้สูงอายุและในขั้นตอนต่อไปจะดำเนินกิจกรรมต่อโดยลงพื้นที่ระดับหมู่บ้านที่มีผู้สูงอายุที่สนใจมีความประสงค์จะทำการรักษาสุขภาพฟันอย่างแท้จริง โดยผู้สูงอายุจะได้รับสิทธิในการทำฟันปลอมและการดูแลสุขภาพช่องปากฟรี โดยโครงการนี้สามารถสร้างความยั่งยืนได้โดยการทำกิจกรรมร่วมกับทางหน่วยงานสาธารณสุขของตำบล

ตารางที่ 4.3 ความก้าวหน้าของการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มผู้สูงอายุ (ต่อ)

ตำบล	ความก้าวหน้าของกิจกรรม
แม่แตง	โครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (การทำยาต้ม ยาหม่อง สมุนไพร) มีความสนใจ ในการทำกิจกรรมการทำยาต้ม ยาหม่อง สมุนไพร ขณะนี้กำลัง ทำการหาสูตรในการจัดทำยาหม่อง โดยอาจจะขอความร่วมมือจากโรงเรียน ผู้สูงอายุแม่แตง
ข้าเหล็ก	โครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (กลุ่มจักสาน) ได้ดำเนินกิจกรรมจักสานส้อมไก่ ถึงขยะ และเป็นกลุ่มที่มีการดำเนินกิจกรรม อย่างต่อเนื่อง และทางกลุ่มได้ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานของกลุ่ม จักสานขึ้นมาเพื่อเป็นการดูแลกลุ่มให้มีความยั่งยืน
ข่อแล	โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุและคนพิการ ได้ดำเนินกิจกรรมนวดแผนไทย/นวดผ่อนคลาย/การตอกเส้น โดยมีผู้ทำ การนวดแผนไทยที่มีใบรับรอง (จำนวน 2 ท่าน) มีการดำเนินกิจกรรมทุกวันพุธโดย ผู้สูงอายุที่มีความสนใจจะทำการลงทะเบียนเข้ารับบริการก่อน ซึ่งในขณะนี้ สามารถรับผู้ลงทะเบียนในการขอรับบริการนวดได้วันละประมาณ 12- 14 คน
แม่หอพระ	จัดกิจกรรมงานปอยหลวง (เพื่อจัดซื้อเครื่องมือแพทย์) โดยในกิจกรรมครั้งนี้สามารถจัดซื้อเครื่องวัดความดันอัตโนมัติขนาดใหญ่ 1 เครื่องมือให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
สบเปิง	โครงการการรวมกลุ่มผู้สูงอายุผลิตดอกไม้จันทน์ ได้ดำเนินการซ่อมแซมบูรณอาคารเพื่อให้เป็นสถานที่รวมกลุ่มในการจัดทำ ดอกไม้จันทน์และเป็นสถานที่ในการจัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์ รวมไปถึงเป็นสถานที่ ในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม โดยอาคารตั้งอยู่ที่บ้านสหกรณ์ หมู่ 3
บ้านเป้า	โครงการสุขภาพ รำไม้พลอง มีการจัดกิจกรรมเดือนละ 2 ครั้งในวันศุกร์ที่ 2 และวันศุกร์ที่ 4 ของเดือน โดยวันศุกร์ที่ 2 จะจัดกิจกรรมที่วัดบ้านเป้าและวันศุกร์ที่ 4 จะเป็นกิจกรรมสัญจร ไปยังแต่ละหมู่บ้านหมุนเวียนกันไป และถ้าการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุแล้วเสร็จ จะเปลี่ยนสถานที่ในการดำเนินกิจกรรมจากวัดบ้านเป้าเป็นที่โรงเรียนผู้สูงอายุ แทน
ป่าแป๋	โครงการการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ (รำไม้พลอง) ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมรำไม้พลอง 1 ครั้ง แต่โดยลักษณะของพื้นที่ของ ตำบลป่าแป๋เป็นลักษณะพื้นที่มีระยะทางห่างไกลกันในแต่ละหมู่บ้าน และใช้เวลา ในการเดินทางที่นาน จึงมีหมู่บ้านที่สามารถมาเข้าร่วมกิจกรรมได้จำนวน 10 หมู่บ้านและไม่ได้เข้าร่วมอีก 3 หมู่บ้าน
เมืองกาย	โครงการการทำน้ำส้มควันไม้อย่างง่าย ได้ดำเนินกิจกรรมที่ชมรมผู้สูงอายุ หมู่ 4 โดยขณะนี้สมาชิกที่เข้าร่วม ลงทะเบียนจำนวน 15 คน โดยดำเนินการเผาถ่านจากเศษกิ่งไม้การเกษตร เช่น กิ่งตันลำไย กิ่งตันลิ้นจี่โดยใช้อุปกรณ์เป็นถังน้ำมันขนาด 200 ลิตรเป็นเตาในการ

ตารางที่ 4.3 ความก้าวหน้าของการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มผู้สูงอายุ (ต่อ)

ตำบล	ความก้าวหน้าของกิจกรรม
	เผาถ่าน ผลผลิตถ่านสามารถจำหน่ายได้เลย ส่วนน้ำส้มควันไม้ต้องใช้ระยะเวลาของการบ่มประมาณ 3 เดือน
บ้านช้าง	โครงการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุตำบลบ้านช้าง (รำไม้พลอง) ได้ดำเนินกิจกรรมจัดเตรียมไม้พลองสำหรับออกกำลังกายเรียบร้อยแล้วและอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดประชุมชี้แจงกิจกรรมให้กับกลุ่มผู้สูงอายุ คาดว่าจะเริ่มดำเนินโครงการภายในเดือนกุมภาพันธ์นี้
อินทิล	โครงการเสริมสร้างอาชีพคุณค่าและภูมิปัญญาผู้สูงอายุ ได้ดำเนินกิจกรรมรวมกลุ่มผู้สนใจและมีการจัดฝึกอบรมให้กลุ่มงบประมาณโครงการบางส่วนได้ใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุ / เครื่องจักรตอก ทางกลุ่มได้ทำการสานตระกร้าส่งไปยังลูกค้าที่ตลาดเมืองใหม่
สันป่ายาง	โครงการการออกกำลังกายด้วยการรำไม้พลองเพื่อสุขภาพ ได้ดำเนินกิจกรรมสุขภาพรำไม้พลองสลับหมุนเวียนกันไปจำนวน 5 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 3 วัน
เมืองแกนพัฒนา	โครงการฝึกอบรมด้วยการรวมกลุ่มจักสานกล้วยไม้ไผ่ใส่ผักขวย(กลุ่มจักสาน) ได้ดำเนินกิจกรรมจักสานโดยงบประมาณโครงการบางส่วนได้ใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำหรับการจักสาน ทางกลุ่มทำการจักสานเป็นตะกร้าผลไม้ โดยจะมีการจดบันทึกรายชื่อสมาชิกที่มาทำงานจักสานและเมื่อสินค้าได้ทำการจำหน่ายได้ก็มีการจัดแบ่งรายได้ให้กับสมาชิก
กุดช้าง	โครงการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ได้ดำเนินการจัดเตรียมไม้พลองสำหรับออกกำลังกายเรียบร้อยแล้วและจัดกิจกรรมรำไม้พลอง โดยมีสมาชิกเข้าร่วมโครงการจำนวน 65 คน

ที่มา: รายงานการประชุมประจำเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

2. การวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัยของประชาชนในอำเภอแม่แตง

2.1 การวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการผู้สูงอายุตำบลแม่หอพระ

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่

ตำบลแม่หอพระ อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอแม่แตง มีจำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น 9 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านป่าเลา หมู่ 2 บ้านหัวฝาย หมู่ 3 บ้านผึ้ง หมู่ 4 บ้านกาด หมู่ 5 บ้านแม่หอพระ หมู่ 6 บ้านแม่नाป่าก หมู่ 7 บ้านนาเม็ง หมู่ 8 บ้านป่าไม้ หมู่ 9 บ้านภูดินมีเนื้อที่ 132.64 ตร.กม. หรือประมาณ 82,900 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้และภูเขา ประมาณ 70 % เป็นพื้นที่การเกษตร 30 %

- ทิศเหนือ ติดกับ ต.บ้านเป้า อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่
- ทิศใต้ ติดกับ ต.ลวงเหนือ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่

- ทิศตะวันออก ติดกับ ต.โหล่งซอด อ.พร้าว จ.เชียงใหม่
- ทิศตะวันตก ติดกับ ต.อินทขิล อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

จุดแข็งและโอกาส

- มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อดูแลผู้สูงอายุในชุมชน โดยมีการจัดตั้งหน่วยงานในท้องถิ่นเข้าไปดูแลผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยในชุมชน
- จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุและชมรมผู้สูงอายุในชุมชนให้ผู้สูงอายุได้ร่วมทำกิจกรรมเพื่อความบันเทิงและสร้างรายได้เสริมให้กับชมรมผู้สูงอายุ เช่น หัตถกรรมเครื่องจักรสาน การทำลูกประคบและยาสมุนไพรพื้นบ้าน
- ได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นประจำทุกปีจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ(สปสช) และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย(กศน)
- มีการติดตามวัดและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆเป็นประจำทุกเดือน
- มีการตรวจสุขภาพประจำปีโดยมีหน่วยงานของรัฐสนับสนุนค่าใช้จ่าย
- มีการทำกิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างผู้สูงอายุและเยาวชนในท้องถิ่นทุกวันสำคัญทางศาสนาเป็นการส่งเสริมและถ่ายทอดวัฒนธรรมท้องถิ่นจากรุ่นสู่รุ่น เช่น การทำบายศรีในเทศกาลสงกรานต์ การทำไม้ค้ำโพธิ์ในพิธีกรรมของล้านนา

จุดอ่อนและอุปสรรค

- งบประมาณที่หน่วยงานจัดสรรไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมภายในชุมชน
- การเขียนโครงการของบประมาณในการสนับสนุนต่างๆต้องอาศัยหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่นช่วยเขียนโครงการเนื่องด้วยผู้สูงอายุในชุมชนขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของตำบลแม่หอพระในภาพรวม

1) ด้านเศรษฐกิจสภาพปัญหา คือ

- สินค้าหัตถกรรมและยาจากพืชสมุนไพรต่างๆไม่มีหน่วยงานและตลาดรองรับ
- ขาดเงินทุนในการประกอบวิชาชีพ

วิธีการแก้ปัญหา

- จัดหาหน่วยงานมารับซื้อสินค้าหัตถกรรมในชุมชนและพัฒนาคุณภาพสินค้าให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

2) ด้านสาธารณสุขสภาพปัญหา คือ

- ผู้ป่วยที่เป็นผู้สูงอายุยังคงได้รับการดูแลรักษาพยาบาลที่ไม่ทั่วถึง เช่น เมื่อมีผู้ป่วยหลักๆก็อาจจะไปนวดหมอนวดเป็นอันดับแรก ซึ่งอุปกรณ์ในการรักษายังไม่พร้อมพอและค่าใช้จ่ายสูง

แนวทางการแก้ไข

- หน่วยงานควรเข้ามาดูแล และสนับสนุนอุปกรณ์ทางการแพทย์ ให้แก่นามัยชุมชน และการดูแลรักษาค่าใช้จ่ายในการรักษาของผู้สูงอายุ
- แขนงในตำบลควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกายให้มากขึ้น เช่น การเต้นแอโรบิค การเล่นเกมโยคะ เป็นต้น

2.2 การวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการผู้สูงอายุ ตำบลป่าแป๋

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่

ตำบลป่าแป๋ ได้ก่อตั้งมาเมื่อ 100 ปีมาแล้ว โดยมีชาวไทยใหญ่ หรือ เจี้ยว ได้พยายามเข้ามาตั้งรกรากเพื่อทำสวนเมี่ยง (ใบชา) ต่อมาได้มีชาวพื้นเมืองอพยพเข้ามาอาศัยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อทำสวนเมี่ยงเป็นอาชีพหลัก ในขณะนั้นเมี่ยงเป็นที่นิยมของคนในยุคต้นนั้นมาก คำว่า "แป๋" ตรงกับภาษาไทยว่า "อกไก่" ซึ่งเป็นไม้ ส่วนที่อยู่สูงสุดในส่วนของหลังคาบ้าน ชาวบ้านจึงนิยมเรียกว่า "แป๋" ด้วยเหตุที่ ต.ป่าแป๋ มีพื้นที่อยู่บนภูเขาสูง มีต้นไม้มาก ป่าไม้อุดมสมบูรณ์ จึงเรียกว่า "ป่าแป๋"

อำเภอแม่แตง ห่างจากตัวอำเภอ 35 กม. เนื้อที่ 163.5 ตร.กม. ลักษณะภูมิประเทศ ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง มีป่าไม้ปกคลุมเป็นป่าอุดมสมบูรณ์ พื้นที่เป็นภูเขา

- ทิศเหนือ ติดกับ ต.ก๊าดช้าง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่
- ทิศใต้ ติดกับ ต.เมืองกาย และ ต.สบเปิง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่
- ทิศตะวันออก ติดกับ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน
- ทิศตะวันตก ติดกับ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

จุดแข็ง

- หมู่บ้านมีสมาชิกกว่า 6,000 คน
- มีอาชีพเสริม คือ การจักสานต่างๆ เช่น ตะกร้า
- มีการส่งออกของอาชีพเสริม
- ป่าแป๋มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสูง ซึ่งเอื้อต่อการปลูกใบชาเป็นอย่างมาก

จุดอ่อน

- มีผู้สูงอายุเป็นส่วนใหญ่
- ทางเข้าหมู่บ้านห่างไกลตัวเมืองประมาณ 20 กิโลเมตร
- การสื่อสารติดขัด
- มีการรวมตัวกันของคนในหมู่บ้านยาก

โอกาส

- ปัจจุบันเครื่องจักสานได้รับความสนใจจากชาวต่างชาติเป็นอย่างมาก จึงทำให้เครื่องจักสานสามารถสร้างรายได้ให้กับหมู่บ้านได้

อุปสรรค

- หมู่บ้านขาดแคลนทางด้านเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก จึงทำให้กระบวนการผลิตหรือการการจัดสรรสิ่งต่างๆ เป็นไปอย่างล่าช้า
- หมู่บ้านตั้งอยู่ใกล้ป่าเขา ทำให้มีสภาพภูมิอากาศมีแต่ความชื้น ความเย็น และอาจจะ มีฝนตก อาจส่งผลกระทบต่อหมู่บ้านได้

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของตำบลป่าแป๋ในภาพรวม

ปัญหาตำบลป่าแป๋ อ.แม่แตง

- ปัญหา พื้นที่ห่างไกลตัวเมือง
- การติดต่อสื่อสารลำบากเพราะส่วนใหญ่เป็นชาวเขา
- ผู้สูงอายุบางท่าน ไม่มีครอบครัวดูแลต้องดูแลตัวเอง
- ของบประมาณรัฐบาลแต่ไม่ได้ตามที่ขอไว้
- ไม่มีรายได้เข้าชุมชนมากนัก เพราะ ห่างไกลความเจริญ

สิ่งที่อยากพัฒนา

- อยากมีโรงเรียนผู้สูงอายุ
- อยากส่งออก ผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้าน
- ขอเงินช่วยผู้สูงอายุ
- ทำเครื่องออกกำลังกายให้แก่ผู้สูงอายุ

2.3 การวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการผู้สูงอายุ ตำบลบ้านเหล่า

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่

ชุมชนบ้านเหล่าเป็นชุมชนที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลานานกว่า 200 ปี จึงไม่สามารถระบุช่วงเวลาที่แน่นอนได้ว่าเริ่มมีการอาศัยป่าเพื่อทำประโยชน์จากสวนเมืองมาเป็นเวลานานเท่าไร แต่ชุมชนมีความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงต่อกัน ทั้งในระบบเครือญาติและคนบนพื้นที่สูง เดิมขึ้นอยู่กับ ตำบลสบเปิง ต่อมาได้แยกเป็นตำบลเมืองกาย เมื่อปี พ.ศ. 2520 ปัจจุบันเป็นหมู่ที่ 4 ตำบลเมืองกาย อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 6 หย่อมบ้าน พื้นที่เป็นภูเขาเขามิธารน้ำไหลผ่าน อากาศร้อนในฤดูร้อน ฤดูหนาวหนาวมาก ฤดูฝนฝนตกชุก เขตพื้นที่

- ทิศเหนือ ติดกับ ต.ก๊าดช้าง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่
- ทิศใต้ ติดกับ ต.สบเปิง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่
- ทิศตะวันออก ติดกับ ต.บ้านช้าง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่
- ทิศตะวันตก ติดกับ ต.ป่าแป๋ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

จุดแข็ง

- อาชีพหลักของคนในหมู่บ้าน คือ การปลูกเมือง
- หมู่บ้านมีการส่งเสริมอาชีพเสริม คือ การปลูกกาแฟและรับจ้างทั่วไป
- โครงการมีโครงการหลวงมาเข้าส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพ
- ทางอำเภอเข้ามาส่งเสริมในการเลี้ยงไก่ หมูและปลา ทำให้ชาวบ้านมีกิจกรรมมากขึ้น
- หน่วยงานรัฐเข้ามาสนับสนุนช่วยเหลือในโครงการหลวง
- หมู่บ้านมีโฮมสเตย์เป็นของตัวเอง ทำให้ได้รับรายได้จากนักท่องเที่ยว เพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นดีของหมู่บ้าน
- หมู่บ้านมีอนามัยเป็นของตัวเอง

จุดอ่อน

- หมู่บ้านมีผู้สูงอายุราวๆ 50 กว่าคน ส่วนใหญ่จะว่างงานไม่มีอาชีพเสริมทำ
- หมู่บ้านไม่ค่อยมีเด็กอาศัยอยู่พอไปเรียนต่างอำเภอ
- ผู้สูงอายุในหมู่บ้านส่วนใหญ่มีปัญหาด้านสุขภาพ
- หมู่บ้านอยู่ห่างไกลจากตัวเมืองประมาณ 13 กิโลเมตร
- ผลิตภัณฑ์ในหมู่บ้านไม่มีการส่งออกไปนอกหมู่บ้าน มีการขายกันเองภายในหมู่บ้าน ทำให้ขาดรายได้จากภายนอก

โอกาส

- ภูมิอากาศส่วนใหญ่ของชุมชน มีความชื้น อากาศเย็น เหมาะสำหรับการปลูกต้นเมี่ยง
- หน่วยงานรัฐบาลนำโครงการหลวงเข้ามาช่วยส่งเสริมให้ชุมชนเกิดรายได้จากผลผลิต
- ชุมชนได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาลในเรื่องของการเลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ และเลี้ยงปลา
- ชุมชนมีโฮมสเตย์ ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาชื่นชมธรรมชาติ

อุปสรรค

- พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ของชุมชน ส่วนใหญ่ ตั้งอยู่ พื้นที่ราบสูงทำให้การเดินทางเข้า-ออก ไม่สะดวก

- การที่มีโฮมสเตย์ อาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศธรรมชาติ

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของตำบลบ้านเหล่าในภาพรวม

ปัญหาบ้านเหล่า อ.แม่แตง อยู่ในพื้นที่ห่างไกล

สิ่งที่อยากพัฒนา

- ส่งเสริมอาชีพหลักเกษตร และอาชีพเสริมการเลี้ยงไก่ เลี้ยงหมู และการเลี้ยงปลา
- ส่งเสริมผู้สูงอายุให้มีอาชีพเสริม
- ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น เพื่อที่จะได้ออกไปหารายได้

2.4 การวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการผู้สูงอายุตำบลเมืองกาย

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่

ตำบลเมืองกาย เดิมขึ้นอยู่กับ ต.สบเปิง ซึ่งอยู่ห่างจากสบเปิงมาก การสัญจรไปมาลำบาก จึงแยกจาก ต.สบเปิง มาเป็น ตำบลเมืองกายจนถึงปัจจุบัน เป็นภูเขา มีธารน้ำไหลผ่าน อากาศร้อนในฤดูร้อน ฤดูหนาวหนาวมาก ฤดูฝนฝนตกชุก อาชีพหลัก การเกษตร เช่น ทำนา ทำสวน/ทำไร่ อาชีพเสริม ปลูกชาจีน ชาอู่ทอง กาแฟ และเพาะเห็ดโครงการหลวง จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ในเขต อบต. 490 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของพื้นที่ ตำบลเมืองกาย แยกมาจาก ต.สบเปิง ทางขวามือเข้าไป 12 กม. เป็นทางลูกรัง 4 กม. เป็นทางลาดยาง 8 กม. เขตพื้นที่

- ทิศเหนือ ติดกับ ต.ก๊าดช้าง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่
- ทิศใต้ ติดกับ ต.สบเปิง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่
- ทิศตะวันออก ติดกับ ต.บ้านช้าง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่
- ทิศตะวันตก ติดกับ ต.ป่าแป๋ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

จุดแข็ง

- หมู่บ้านมีการทำการเกษตร อาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร
- มีการเพาะเชื้อเห็ดของโครงการหลวงภายในหมู่บ้าน
- มีการปลูกกาแฟเป็นของตัวเอง
- มีธนาคารภายในหมู่บ้าน
- สมาชิกในหมู่บ้านมีงานมีกิจกรรมทำ

จุดอ่อน

- มีผู้สูงอายุประมาณ 200 คน
- พื้นที่หมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นป่า เป็นเขา
- ผู้คนในหมู่บ้านไม่ค่อยมีรายได้เสริม
- รายจ่ายภายในหมู่บ้านมากกว่ารายรับ
- พื้นที่ส่วนใหญ่ในหมู่บ้านเป็นของกรมป่าไม้
- มีปัญหายาเสพติดภายในหมู่บ้าน
- มีปัญหาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

โอกาส

- ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐในเรื่องของเงินลงทุนผู้สนับสนุนผู้สูงอายุ
- ปัจจุบันมีผู้คนรักสุขภาพและนิยมกินเจมากขึ้นทำให้เห็นเป็นที่ต้องการของตลาด ซึ่งหมู่บ้านมีโครงการหลวงในการเพาะเห็ด ทำให้หมู่บ้านมีรายได้มากขึ้น

อุปสรรค

- สภาพแวดล้อมส่วนใหญ่เป็นป่าเนินเขา ทำไร่ ทำให้การดูแลเขาถึงยาก จนเกิดแหล่งมั่วสุมยาเสพติด อาจส่งผลกระทบต่อสังคมภายนอก

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของตำบลเมืองก่ายในภาพรวม

ปัญหาตำบลเมืองก่าย อ.แม่แตง

- งบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในชุมชน
- มีจำนวนผู้สูงอายุมาก จำนวน 200 คน
- ไม่สามารถทำการเกษตรได้ เพราะมีพื้นที่ราบสูง
- สุขภาพของผู้สูงวัยไม่ค่อยแข็งแรง เนื่องจากไม่มีกิจกรรมยามว่าง
- ครอบครัวส่วนใหญ่ไม่ใส่ใจผู้สูงวัย
- รายจ่ายภายในชุมชนมากกว่ารายรับ
- ที่ดินส่วนใหญ่เป็นของป่าไม้
- มีปัญหายาเสพติด เนื่องจากดูแลกันได้ไม่ทั่วถึง

สิ่งที่อยากพัฒนา

- คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ
- หมู่บ้านมีกิจกรรมเสริมสร้างรายได้

2.5 การวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการผู้สูงอายุ ตำบลกีดช้าง

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่

ตำบลกีดช้าง เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอแม่แตง มีจำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น 7 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านเมืองกีด หมู่ 2 บ้านแม่ตะมาน หมู่ 3 บ้านสบกาย หมู่ 4 บ้านต้นขาม หมู่ 5 บ้านห้วยน้ำดัง หมู่ 6 บ้านทุ่งละคร หมู่ 7 บ้านป่าข้าวหลาม มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้และมีพื้นที่ราบบางส่วน มีแม่น้ำแม่แตงไหลผ่าน บ้านเรือนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำ ดังนั้นคนในพื้นที่ส่วนใหญ่มักจะประกอบอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม และอาชีพเสริมคือ รับจ้าง เขตพื้นที่ทิศเหนือติดกับ อ. เชียงดาว ทิศใต้ติดกับ ต.บ้านช้าง อ.แม่แตง ทิศตะวันออกติดกับ ต.อินทิล อ.แม่แตง และทิศตะวันตก ติดกับ ต.ป่าแป๋ อ.แม่แตง

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

จุดแข็งและโอกาส

- มีชมรมผู้สูงอายุภายในตำบล
- มีการดำเนินการสร้างโรงเรียนผู้สูงอายุ ซึ่งจะเป็นศูนย์รวมในการทำกิจกรรมของผู้สูงอายุภายในตำบล
- มีการวางแผนระยะยาวคือ ประเพณีรดข้าวและดำหัวผู้สูงอายุภายในตำบล เป็นต้น
- มีการจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุอย่างหลากหลาย เช่น กิจกรรมออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดีของผู้สูงอายุ
- ในการแจ้งข่าวสารแก่ผู้สูงอายุนั้นจะมีการแบ่งส่วนในการกระจายข่าว ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นการแจ้งข่าวสารผ่านเสียงตามสาย และส่วนผู้สูงอายุจะเป็นการบอกปากต่อปาก
- ทางตำบลมีสินค้าโอท็อป(OTOP) ซึ่งก็คือ ผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ เช่น กล้องทึชชูไม้ไผ่ กระเป๋าไม้ไผ่ เป็นต้น ซึ่งเป็นการส่งเสริมรายได้ของผู้สูงอายุในตำบล
- ในการจัดกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุนั้น จะมีการนำนักเรียนของโรงเรียนภายในตำบลเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วย อย่างเช่น ประเพณีดำหัวผู้สูงอายุ ก็จะมีการนำนักเรียนมาร่วมดำหัวผู้สูงอายุด้วยเช่นกัน
- ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้เข้ามาช่วยเหลือในด้านการเขียนโครงการ โดยในครั้งแรกได้เข้ามาช่วยเขียนโครงการออกกำลังกาย
- มีสถานที่ท่องเที่ยวภายในตำบลอย่างเช่น อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง ปางช้างแม่แตง ปางช้างแม่แตง

จุดอ่อนและอุปสรรค

- ในตำบลกีดช้างมีชนเผ่าอยู่มาก คือ กะเหรี่ยง มูเซอ ตะกั่ว อาข่า และม้ง ดังนั้นในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งปัญหาคือการประสานงานให้แต่ละเผ่ามาร่วมกิจกรรมเพราะแต่ละเผ่าก็จะมีคตินิยมที่แตกต่างกันไป
- การเดินทางคมนาคมยังไม่สะดวก ถนนรกร้าง เพราะยังอยู่ในช่วงก่อสร้างถนนหนทาง

- แกนนนำผู้สูงอายุภายในตำบลไม่มีความรู้ด้านการเขียนโครงการ ทำให้ไม่สามารถขอเงินทุนจากแหล่งเงินทุนที่มีได้

- ถ้าเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ว่าง จะทำให้ไม่มีแกนนำผู้สูงอายุที่สามารถเขียนโครงการได้เลย

- เยาวชนในตำบลส่วนใหญ่จะออกไปเรียนระดับมหาวิทยาลัย จึงทำให้ในตำบลขาดเยาวชนในการช่วยเหลือผู้สูงอายุ

- ผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ไม่ค่อยเป็นที่นิยม เพราะในยุคสมัยปัจจุบันนั้น ได้พัฒนามาเป็นผลิตภัณฑ์พลาสติกกันหมดแล้ว อย่างเช่น กล่องทิชชูไม้ไผ่ ที่ไม่ค่อยมีการนำมาใช้ สังเกตได้จากในห้างสรรพสินค้า จะเป็นผลิตภัณฑ์พลาสติกกันหมด

การวิเคราะห์จุดแข็ง

ด้านการจัดการ

- มีชมรมผู้สูงอายุภายในตำบล
- มีการดำเนินการสร้างโรงเรียนผู้สูงอายุ ซึ่งจะเป็นศูนย์รวมในการทำกิจกรรมของผู้สูงอายุภายในตำบล

- มีการวางแผนระยะยาวคือ ประเพณีวันข้าว และดำหัวผู้สูงอายุภายในตำบล
- มีการจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุอย่างหลากหลาย เช่น กิจกรรมออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดีของผู้สูงอายุ

- ในการแจ้งข่าวสารแก่ผู้สูงอายุนั้นจะมีการแบ่งส่วนในการกระจายข่าว ผู้สูงอายุจะเป็นการบอกปากต่อปาก

- ในการจัดกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุนั้น จะมีการนำนักเรียนของโรงเรียนภายในตำบลเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วย อย่างเช่น ประเพณีดำหัวผู้สูงอายุ ก็จะมีการนำนักเรียนมาร่วมดำหัวผู้สูงอายุด้วยเช่นกัน

การวิเคราะห์จุดอ่อน

ด้านความรู้

- แกนนนำผู้สูงอายุภายในตำบลไม่มีความรู้ด้านการเขียนโครงการ ทำให้ไม่สามารถขอเงินทุนจากแหล่งเงินทุนที่มีได้

การวิเคราะห์โอกาส

ด้านภูมิศาสตร์

- มีสถานที่ท่องเที่ยวภายในตำบลอย่างเช่น อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง ปางช้างแม่ทะมาน ปางช้างแม่แตง

- ทางตำบลมีสินค้าโอท็อป(OTOP) ซึ่งก็คือ ผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ เช่น กล่องทิชชูไม้ไผ่ กระเป๋าไม้ไผ่ เป็นต้น ซึ่งเป็นการส่งเสริมรายได้ของผู้สูงอายุในตำบล

ด้านการเมือง

- ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้เข้ามาช่วยเหลือในด้านการเขียนโครงการ โดยในครั้งแรกได้เข้ามาช่วยเขียนโครงการออกกำลังกาย

- ในการแจ้งข่าวสารแก่ผู้สูงอายุนั้นจะมีการแบ่งส่วนในการกระจายข่าว องค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นการแจ้งข่าวสารผ่านเสียงตามสาย และ

การวิเคราะห์อุปสรรค

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- การเดินทางคมนาคมยังไม่สะดวก ถนนรูก้าง เพราะยังอยู่ในช่วงก่อสร้างถนนหนทาง

ด้านความรู้

- ถ้าเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ว่าง จะทำให้ไม่มีแกนนำผู้สูงอายุที่สามารถเขียนโครงการได้เลย

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

- ในตำบลกีดขวางมีชนเผ่าอยู่มาก คือ กะเหรี่ยง มูเซอ ตะกั่ว อาข่า และม้ง ดังนั้นในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งปัญหาคือการประสานงานให้แต่ละเผ่ามาร่วมกิจกรรมเพราะแต่ละเผ่าก็จะมีคตินี้แตกต่างกันไป

- เยาวชนในตำบลส่วนใหญ่จะออกไปเรียนระดับมหาวิทยาลัย จึงทำให้ในตำบลขาดกำลังของเยาวชนในการช่วยเหลือผู้สูงอายุ

ด้านผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ไม่ค่อยเป็นที่นิยม เพราะในยุคสมัยปัจจุบันนั้น ได้พัฒนามาเป็นผลิตภัณฑ์พลาสติกกันหมดแล้ว อย่างเช่น กล่องทิชชูไม้ไผ่ ที่ไม่ค่อยมีการนำมาใช้ สังเกตได้จากในห้างสรรพสินค้า จะเป็นผลิตภัณฑ์พลาสติกกันหมด

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของตำบลกีดขวางในภาพรวม

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

สภาพปัญหา : การเดินทางคมนาคมยังไม่สะดวก ถนนรูก้าง เพราะยังอยู่ในช่วงก่อสร้างถนนหนทาง

แนวทางการแก้ไข :

- แกนนำตำบลควรจัดกิจกรรมพัฒนาภูมิทัศน์ภายในหมู่บ้าน เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับชุมชน

- ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูแล

2) ด้านความรู้

สภาพปัญหา :

- แกนนำผู้สูงอายุภายในตำบลไม่มีความรู้ด้านการเขียนโครงการ ทำให้ไม่สามารถขอเงินทุนจากแหล่งเงินทุนที่มีได้

- ถ้าเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ว่าง จะทำให้ไม่มีแกนนำผู้สูงอายุที่สามารถเขียนโครงการได้เลย

แนวทางการแก้ไข :

- จัดการอบรมหลักสูตรการเขียนโครงการเบื้องต้น โดยอาจจะเป็นการเชิญอาจารย์ในภาควิชาการจัดการไปให้ความรู้กับผู้สูงอายุ
- ให้นักศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการเขียนโครงการของผู้สูงอายุ เพื่อที่จะเป็นการนำความรู้ของนักศึกษาที่ได้รู้เรียนมาไปใช้ในการปฏิบัติ
- การทำหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของผู้สูงอายุ ขอให้เจ้าหน้าที่มาช่วยในการทำโครงการ

3) ด้านสังคมและวัฒนธรรม

สภาพปัญหา :

- ในตำบลกีดขวางมีชนเผ่าอยู่มาก คือ กะเหรี่ยง มูเซอ ตะกั่ว อาข่า และม้ง ดังนั้นในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งปัญหาคือการประสานงานให้แต่ละเผ่ามาร่วมกิจกรรมเพราะแต่ละเผ่าก็จะมีคิดที่แตกต่างกันไป
 - เยาวชนในตำบลส่วนใหญ่จะออกไปเรียนระดับมหาวิทยาลัย จึงทำให้ในตำบลขาดกำลังของเยาวชนในการช่วยเหลือผู้สูงอายุ
- แนวทางการแก้ไข :
- แต่งตั้งผู้อาวุโสภายในเผ่าแต่ละเผ่าเป็นคณะกรรมการของชมรมผู้สูงอายุ เมื่อได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจะเป็นตระหนักในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
 - มีการของบสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อแต่ละเผ่ามีการเข้าร่วมกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุก็จะมอบเงินสนับสนุนให้ไปแต่ละเผ่า
 - การปลูกจิตสำนึกรักบ้านเกิดให้กับเด็กและเยาวชนว่า ถ้าบ้านเกิดเรา เราไม่พัฒนาแล้วใครจะพัฒนา

4) ด้านผลิตภัณฑ์

สภาพปัญหา :

ผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ไม่ค่อยเป็นที่นิยม เพราะในยุคสมัยปัจจุบันนั้น ได้พัฒนามาเป็นผลิตภัณฑ์พลาสติกกันหมดแล้ว อย่างเช่น กล้องทิงซูไม้ไผ่ ที่ไม่ค่อยมีการนำมาใช้ สังเกตได้จากในห้างสรรพสินค้า จะเป็นผลิตภัณฑ์พลาสติกกันหมด

แนวทางการแก้ไขปัญหา :

- การหาช่องทางในการจัดจำหน่ายที่สะดวก อย่างเช่น การสร้างเว็บไซต์ให้ชุมชนหรือจะเป็นการนำสินค้าไปฝากกับเว็บที่เปรียบเสมือนคนกลางในการขายสินค้า เช่น LASADA Shopee
- การหาตลาดที่รองรับผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ อย่างเช่น การนำผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ไปขายที่ถนนคนเดิน หรือจะนำผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ไปเสนอขายให้กับร้านอาหารไทย

2.6 การวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการผู้สูงอายุตำบลแม่แตง

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่

เทศบาลตำบลแม่แตง ตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีภารกิจหลักในด้านการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมคุณภาพชีวิต การจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาเมือง และการ

บริหาร การส่งเสริมการท่องเที่ยว การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และมีภารกิจในการฟื้นฟู วัฒนธรรม ส่งเสริมประเพณี และการท่องเที่ยว การสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพกลุ่มอาชีพ การส่งเสริม การเกษตร และการประกอบอาชีพทางการเกษตร การวางแผน การส่งเสริมการลงทุน

ตำบลแม่แตง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอแม่แตง ประมาณ 5 กิโลเมตร และห่างจากตัวจังหวัดเชียงใหม่ไปทางทิศเหนือ ประมาณ 45 กิโลเมตร เส้นทางผ่านได้แก่ เส้นทาง หลวง เชียงใหม่-ฝาง จากนั้นแยกเข้าไปตรงกิโลเมตรที่ 42 ประมาณ 3 กิโลเมตร เนื้อที่ 36.97 ตาราง กิโลเมตรหรือประมาณ 26,106 ไร่ถึงเขตรับผิดชอบเทศบาลตำบลแม่แตง หมู่บ้านแรก คือหมู่ที่ 4 บ้านม่วงชุม มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

- ทิศเหนือ ติดเขตตำบลก๊าดช้าง และ อินทิล
- ทิศตะวันออก ติดเขตตำบลสันมหาพน
- ทิศตะวันตก ติดเขตตำบล ก๊าดช้างและบ้านช้าง
- ทิศใต้ ติดเขตตำบลสันมหาพน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

การดำเนินกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลแม่แตง มีสมาชิกผู้สูงอายุ 110 คน เดิมชาวบ้านและเยาวชนร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นความรู้ให้แก่ชุมชน แต่ระยะหลังกลุ่มเยาวชน เริ่มลดน้อยลง ไม่ค่อยสนใจการทำกิจกรรม รองประธานโรงเรียนผู้สูงอายุจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ ที่จะให้ผู้สูงอายุทำกิจกรรมเวลารว่าง สืบสานกิจกรรมให้ผู้สูงอายุมาพบปะกันส่วนใหญ่อายุ 60 ปีขึ้นไป หรือเยาวชนที่สนใจสามารถมาทำกิจกรรมร่วมกันได้ แต่ละเดือนจะมีการวางแผนงานไว้ล่วงหน้า 12 เดือนว่าจะทำกิจกรรมอะไรบ้าง ซึ่งอาจจะถามความคิดเห็นจากผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมนั้น ๆ ไม่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย กิจกรรมทำเดือนละ 1 ครั้ง ทุกวันพุธสุดท้ายของเดือน เวลา 8 โมง ถึงบ่าย 2 โมง จะมีกิจกรรม เช่น บายศรี กระเป่าผ้า ผ้าห่ม สานตะกร้า ไม้กวาดดอกหญ้าสานแข่ง กะหล่ำ ทำตุ๊กตาดัดตะกร้าลูกบิด รองเท้ารูปช้างยาหม่อง เป็นต้น งบประมาณจากเทศบาลจ้าง วิทยากรประจำมาวันละ 300 บาท มาให้ความรู้ ทำกิจกรรมร้องเพลงสังสรรค์และอื่นๆ เพื่อให้ ผู้สูงอายุสนุกสนาน เพลิดเพลิน และได้มีการเปิดบัญชีผู้สูงอายุ เงินที่ได้นำมาเปิดบัญชีผู้สูงอายุเพื่อ เป็นการหมุนเวียนค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมต่อไป ประธานมีแผนว่าจะของบประมาณและปรับ ให้มีกิจกรรมเพิ่มขึ้นจาก 1 ครั้งต่อเดือนเป็น 2 ครั้งต่อเดือน

จุดแข็ง

- มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน วางแผนกิจกรรมล่วงหน้า 12 เดือน โดยแต่ละเดือน มีการทำกิจกรรม 1 ครั้ง เช่น สานตะกร้า ทำตุ๊กต ยาหม่อง เป็นต้น
- โรงเรียนมีกิจกรรมให้ผู้สูงอายุ ทำกิจกรรม เพื่อผู้สูงอายุมีสภาพจิตใจที่ดีและทำให้ ผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกายที่ดีขึ้น
- มีบุคลากรสายสนับสนุนการสอนที่มีคุณวุฒิ ประสบการณ์ ที่มาให้ความรู้ ความสามารถแก่ผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมที่จัดขึ้นในแต่ละเดือน
- มีวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถด้านผู้สูงอายุ มาบรรยายให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุ
- มีช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์หลัก คือ ยาหม่อง ที่นำมาเป็นรายได้หมุนเวียนใน การผลิตยาหม่องครั้งต่อไป

จุดอ่อน

- งบประมาณที่จำกัดไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลแม่แตง เช่น ศึกษาดูงานนอกพื้นที่ ค่าอาหารกลางวัน
- กิจกรรมบางกิจกรรมผู้สูงอายุ อาจทำกิจกรรมได้ไม่เต็มที่เนื่องร่างกายไม่อำนวย เช่น ปัญหาด้านสายตา ด้านแขนขาอ่อนแรงลุกเดินไม่สะดวก
- ผู้สูงอายุบางคนมีโรคประจำตัว อาจจำเป็นต้องดูแลอย่างใกล้ชิด

โอกาส

- สามารถขายสินค้าได้ตามเทศกาลประเพณี พิธีกรรมทางศาสนา เช่น งานฌาปนกิจศพ มีออเดอร์สั่งทำยาหม่องเป็นของชำร่วย ทำให้เกิดรายได้หมุนเวียน
- จำหน่ายสินค้าที่ผู้สูงอายุได้จัดทำขึ้น ร้านค้าหรือผู้ที่สนใจมารับสินค้าไปจำหน่ายเพื่อทำให้สินค้าของผู้สูงอายุเป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้นในอนาคต
- สินค้าออกสู่ร้านค้าเป็นสินค้า OTOP ออกงานตามพื้นที่จัดงาน ทำให้มีแหล่งจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น

อุปสรรค

- การเดินทางมาโรงเรียนของผู้สูงอายุไม่สะดวกเพราะ ผู้สูงอายุที่ขับขีพาหนะมาเองได้อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการขับขีรถได้
- ในช่วงฤดูกาลต่าง ๆ สภาพอากาศเช่น อากาศหนาว ร้อน ฝนตก อาจก่อให้เกิดความเจ็บไข้ได้ป่วยกับผู้สูงอายุ จากการเดินทางมาทำกิจกรรมที่โรงเรียนผู้สูงอายุ
- ผู้สูงอายุมีการเรียนรู้ที่ช้ากว่าวัยอื่น ๆ จึงทำให้ระหว่งการทำกิจกรรมเป็นไปได้ช้ากว่าปกติ
- งบประมาณมีไม่เพียงพอต่อการพาผู้สูงอายุไปดูงานนอกสถานที่ จึงอยากให้มีการเพิ่มงบประมาณในการเดินทางไปดูงานนอกสถานที่ เช่น อำเภอดอยสะเก็ด ฯลฯ

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของตำบลแม่แตงในภาพรวม

ปัญหาที่พบ

- การเดินทางมาโรงเรียนของผู้สูงอายุไม่สะดวกเพราะ ผู้สูงอายุที่ขับขีพาหนะมาเองได้อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการขับขีรถได้ หรืออาจเป็นเพราะสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย
 - สินค้าและผลิตภัณฑ์ที่ผู้สูงอายุทำขึ้นนั้นยังไม่เป็นที่รู้จักมากนักในชุมชน
 - งบประมาณมีไม่เพียงพอสำหรับการเดินทางไปดูงานนอกสถานที่
- แนวทางแก้ปัญหา
- จัดรถรับ-ส่ง ผู้สูงอายุมายังโรงเรียนผู้สูงอายุ ซึ่งใช้เพียง 1 สัปดาห์สุดท้ายของเดือน
 - สินค้าและผลิตภัณฑ์ที่ผู้สูงอายุทำขึ้นมายังไม่เป็นที่รู้จักแก่ชุมชนมากนัก แนะนำให้ใช้สื่อ เช่นวิทยุสื่อสาร กระจายข่าวสารเพื่อเป็นที่รับรู้กันเพิ่มขึ้น
 - ติดต่อประสานเรื่องของงบประมาณ เทศบาลส่วนตำบลแม่แตง

2.7 การวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการผู้สูงอายุ ตำบลอินทิล

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่

ตำบลอินทิล เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอแม่แตงตั้งอยู่เลขที่ 9 หมู่ที่ 18 ตำบลอินทิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น 18 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านป่าจี้ หมู่ 2 บ้านวังแดง หมู่ 3 บ้านหัวดง หมู่ 4 บ้านม่วงคำ หมู่ 5 บ้านหาดต้นปุย หมู่ 6 บ้านหาดง หมู่ 7 บ้านปง หมู่ 8 บ้านเด่น หมู่ 9 บ้านทับเตือ หมู่ 10 บ้านหนองออน หมู่ 11 บ้านสันป่าตอง หมู่ 12 บ้านปางห้วยตาด หมู่ 13 บ้านปางกว้าง หมู่ 14 บ้านแม่ทะลาย หมู่ 15 บ้านเวียงดง หมู่ 16 บ้านปางก๊ิด หมู่ 17 บ้านมิดกา หมู่ 18 บ้านหนองผึ่ง มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงและภูเขา มีแม่น้ำไหลผ่าน ทางตอนใต้ของตำบลมีที่ราบลุ่ม เนื้อที่ เทศบาลตำบลอินทิล มีเนื้อที่ประมาณ 35.76 ตารางกิโลเมตรหรือ 22,312.5 ไร่ เขตพื้นที่

- ทิศเหนือ ติดกับ ต.แม่ะนะ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่
- ทิศใต้ ติดกับ ต.สันมหาพน อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่
- ทิศตะวันออก ติดกับ ต.บ้านเป้า และ ต.ช่อแล อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่
- ทิศตะวันตก ติดกับ ต.บ้านช้าง และ ต.แม่แตง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

จุดแข็ง

- ผลิตภัณฑ์จักรสานในรูปแบบตระกร้าเป็นสินค้าที่มีรายได้มากที่สุด ซึ่งตอบสนองความต้องการของเกษตรกรเพื่อใช้ในการขนส่งผักและผลไม้
- มีบุคลากรที่พร้อมในการช่วยกันทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งบุคลากรส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุในแต่ละหมู่บ้านนั้นๆ
- การทำจักรสานทำขึ้นมาจากตัวของชาวบ้านเองกับมือ ทำให้ไม่เกิดความผิดพลาดของตัวสินค้า เช่น รูปแบบผิดรูป เป็นต้น

จุดอ่อน

- ชาวบ้านที่ผลิตสินค้าโดยเฉพาะตระกร้าจักรสานไม่สามารถตั้งราคาสินค้าได้ด้วยตนเอง เนื่องจากมีการตั้งราคามาก่อนหน้านี้จากพ่อค้าคนกลางแล้ว
- กำไรจากการทำตระกร้าจักรสานต่ำ เนื่องจากต้นทุนในการผลิตสูงเกือบเท่าราคาขาย
- การพัฒนาตำบลเป็นไปอย่างล่าช้า เพราะในตำบลมีชนเผ่าอยู่ด้วย ทำให้วัฒนธรรมการใช้ชีวิต รวมถึงการสื่อสารระหว่างชนเผ่ากับคนไทยในชุมชนเข้าใจกันยาก

โอกาส

- การทำจักรสานมีมาแต่เดิมผู้คนในหมู่บ้านมีพื้นฐานในการทำจักรสานมาก่อนแล้วคนส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่เป็นคนทำจึงมีความชำนาญในการทำจักรสานดีอยู่แล้ว
- ตลาดในหมู่บ้านยังมีความต้องการจักรสานอยู่เพราะเป็นเครื่องใช้ในเกษตรกรรมที่คนในหมู่บ้านนำไปใช้ในการดำรงชีวิต
- มีนายทุนที่มารับซื้อการทำจักรสานของหมู่บ้านอยู่ตลอดเลยทำให้กลุ่มผู้สูงอายุมีรายได้จากการทำจักรสาน

อุปสรรค

- ยังขาดงบประมาณในการสนับสนุนของการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ต้องมีเงินทุนมาใช้ในการซื้ออุปกรณ์และสถานที่
- ด้านราคากลุ่มผู้สูงอายุไม่สามารถตั้งราคาเป็นผู้จำหน่ายเองได้เนื่องจากนายทุนหรือผู้รับซื้อนั้นจะเป็นคนต่อรองราคาเองว่าต้องการจะซื้อในราคาเท่าใด
- ด้านแรงงานเนื่องจากจะมีแต่กลุ่มผู้สูงอายุที่เป็นคนทำจะมีปัญหาเรื่องสุขภาพมีคนที่เพียงพองานได้ไม่เต็มที่
- ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบเดียวยังขาดการแปรรูปรูปแบบอื่นๆที่ทันสมัย

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของตำบลอินทิลในภาพรวม

ตำบลอินทิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีผลิตภัณฑ์และกิจกรรมที่ชาวบ้านในตำบลทำกันเป็นประจำส่วนใหญ่ ซึ่งกิจกรรมที่ทำร่วมกันในแต่ละเดือนคือ ออกกำลังกาย รำไม้พอง รำวงมาตรฐาน ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีแต่ผู้สูงอายุในแต่ละหมู่บ้านมาร่วมกันทำ และตำบลอินทิลยังมีชนเผ่าลาหู่ ชนเผ่าลีซออาศัยอยู่ที่พื้นที่ราบสูงในตำบลอินทิล พร้อมทั้งยังมีของที่ระลึกเป็นของชนเผ่าที่ทำขึ้นมาเองเพื่อเป็นรายได้ให้กับชนเผ่าของตนเอง

ผลิตภัณฑ์ที่ชาวบ้านร่วมกันทำในตำบลได้แก่ สานตระกร้า ลูกประคบ การทำตุ้ง ผาง ประทับ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ชาวบ้านได้รับรายได้จากผลิตภัณฑ์เหล่านี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) สานตระกร้า เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากไม้ไผ่ โดยรับวัตถุดิบมาจากพ่อค้าแม่ค้าที่ขายวัตถุดิบให้ ไม่ได้เป็นผู้ผลิตวัตถุดิบเอง ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้จะเป็นในรูปแบบของตระกร้าที่ใส่ผักผลไม้เพียงรูปแบบเดียว เพื่อจำหน่ายให้แก่เกษตรกร พ่อค้าคนกลางในลูกละ 5 บาท และผลิตภัณฑ์นี้ยังถือว่าเป็นสินค้าที่มีตลอดฤดูกาลและยังเป็นสินค้าที่ถือว่าขายดีมากที่สุด
- 2) ลูกประคบ เป็นสมุนไพรต่าง ๆ ที่ชาวบ้านนำมาทำเป็นลูกประคบ โดยมีสรรพคุณที่ใช้ในการนวด บรรเทาอาการปวด ต่าง ๆตามร่างกาย โดยมีการทำจำหน่ายตามปริมาณที่ลูกค้าสั่งมาเท่านั้น
- 3) การทำตุ้งและผางประทับ ชาวบ้านจะผลิตขึ้นมาตามเทศกาลและประเพณีต่าง ๆ เช่นเทศกาลสงกรานต์ เทศกาลลอยกระทง เป็นต้น ซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้ส่วนหนึ่งให้กับชาวบ้าน

2.8 การวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการผู้สูงอายุตำบลสันมหาพน

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่

ตำบลสันมหาพนโรงเรียนชราบาลเป็นโรงเรียนที่รวมผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปจำนวน 170 – 180 คน ที่อาศัยอยู่ในตำบลสันมหาพนที่มีทั้งหมด 10 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านป่าบาง หมู่ 2 บ้านป่าเส้า หมู่ 3 บ้านสันมหาพน หมู่ 4 บ้านป่าจี้ หมู่ 5 บ้านหนองหล่ม หมู่ 6 บ้านหนองกอก หมู่ 7 บ้านปากทาง หมู่ 8 บ้านแพะพัฒนา หมู่ 9 บ้านสหกรณ์ หมู่ 10 ฮ้วยอ้าง มารวมกันทุกวันอังคารของทุกเดือนในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้สูงอายุไม่เกิดการเบื่อหน่าย และเป็นการให้ผู้สูงอายุใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยการจัดตั้งโรงเรียนที่ให้ผู้สูงอายุเข้ามาร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆ อาทิเช่น กิจกรรมทำบุญ 9 วัด กิจกรรมแห่เทียนพรรษา ทำกิจกรรมนันทนาการที่เรียกว่า “รำวงย้อนยุค” ฟ้อนเล็บ กีฬาผู้สูงอายุ การแลกเปลี่ยนการแสดงกับเทศบาลอื่นๆ มีการนำพืชผักที่ทางโรงเรียนสอน

ให้ปลูกเองมาจำหน่ายและแลกเปลี่ยนกัน มีการนำอาหารจากบ้านมารับประทานร่วมกัน นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้เสริม จะมีการแบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

1) ผลิภัณฑ์ที่สามารถนำไปใช้เองที่บ้านได้ เช่น การทำไม้กวาด ไม้กวาดทางมะพร้าว ทำน้ายาล้างจาน แชมพู ทำลูกประคบ ซึ่งผลิภัณฑ์เหล่านี้เมื่อทำเสร็จสามารถนำไปใช้เองที่บ้านได้เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายภายในบ้าน

2) ผลิภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดรายได้แก่ผู้สูงอายุ เช่น ทำตุ่ง ทำโคมไฟ ทำขนม กิจกรรมเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการสั่งออเดอร์ตามความต้องการของลูกค้า และยังมีการวางแผนไทย การวางแผนไทยจะเริ่มต้นจากการที่วิทยากรสอนให้ผู้สูงอายุทดลองนวดกันเองก่อน เมื่อผู้สูงอายุเกิดความชำนาญแล้วก็สามารถนำไปนวดให้แก่ผู้อื่นได้ ซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้ผู้สูงอายุเกิดรายได้

การทำกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะมีวิทยากรมาบรรยายและให้ความรู้ต่างๆแก่ผู้สูงอายุ โดยผลิภัณฑ์บางอย่างที่สามารถจำหน่ายได้ ก็จะมีการเก็บรวบรวมรายได้มอบให้ทางเทศบาลเพื่อจะได้นำไปสู่การทำกิจกรรมต่อไป และยังมีผู้สูงอายุบางส่วนที่สามารถรับงานเอง โดยที่ไม่ผ่านทางโรงเรียนก็สามารถทำให้ผู้สูงอายุได้รับรายได้ส่วนนั้นไป

นอกจากนี้ยังมีการให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้สูงอายุ โดยที่ 1 เดือนจะมีการพบแพทย์ 1 ครั้ง ในการให้บริการทางแพทย์จะประกอบไปด้วยการตรวจร่างกาย อาทิเช่น การตรวจหู ตา ช่องปาก และฟัน ความดันโลหิต การฉีดวัคซีน การให้ยารักษาโรคต่าง ๆ ตรวจหาเบาหวาน ความดัน รวมถึงโรคต่าง ๆ ฯลฯ

ในส่วนของการจัดสรรงบประมาณทางเทศบาลได้มีการจัดสรรงบประมาณให้แก่การทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ทำให้โรงเรียนชรabalนี้ไม่ประสบปัญหาทางด้านงบประมาณทางการเงิน และถ้าหากทางโรงเรียนได้รับงบประมาณช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ทางโรงเรียนก็ต้องนำงบประมาณที่ได้ไปสมทบกับงบของทางเทศบาล เพื่อนำไปใช้ในการทำกิจกรรมต่อไป

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

จุดแข็ง

- โรงเรียนชรabalได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากเทศบาล ตำบล สันมหาพน และมีการนำรายได้จากการขาย ตุ่ง โคมไฟ ขนมไทย มาจัดสรรกำไรแล้วแบ่งงบประมาณเข้ามาเป็นเงินสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรมในครั้งต่อไป

- โรงเรียนชรabalมีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถในการทำเครื่องจักสาน เช่น การทำไม้กวาด ไม้กวาดทางมะพร้าว ได้มาถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้สูงอายุเพื่อให้เกิดความชำนาญในการนำมาต่อยอดเพื่อเพิ่มผลการผลิต ทำให้เกิดผลผลิตที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

- เป็นการลดค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนของผู้สูงอายุไปในตัว เนื่องจากผลิภัณฑ์บางอย่างก็นำกลับมาจากโรงเรียนที่ผลิตเองไม่ต้องไปซื้อจากที่อื่น เช่น แชมพู น้ายาล้างจาน

จุดอ่อน

- ผู้สูงอายุบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมทำกิจกรรมที่โรงเรียนชรabalได้จัดขึ้น เช่น การเข้าร่วมฟังบรรยายการสอนทำเครื่องจักสานของวิทยากรที่ใช้เวลานาน

- กิจกรรมบางกิจกรรมผู้สูงอายุ อาจไม่สามารถเข้าร่วมได้เนื่องจากร่างกายไม่อำนวย เช่น ผู้สูงอายุมีปัญหาด้านสายตา ความดัน และโรคประจำตัวอื่น

โอกาส

- โรงเรียนชราบาลมีการเชิญวิทยากรมาสอนความรู้ด้านวิชาชีพให้แก่ผู้สูงอายุ เช่น ด้านการทำไม้กวาด ไม้กวาดทางมะพร้าว ทำน้ำยาล้างจาน แชมพู ทำลูกประคบ เป็นต้น ทำให้เกิดโอกาสที่ผู้สูงอายุจะรับความรู้และสามารถต่อยอดเป็นอาชีพเสริมและทำให้ผู้สูงอายุที่ว่างงานเกิดรายได้อีกด้วย

- โรงเรียนชราบาลเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้นำผักสวนครัวที่ปลูกเอง มาขายและแลกเปลี่ยนกันทำให้เกิดรายได้

- การจัดกิจกรรมของโรงเรียนชราบาล ได้กำหนดจัดกิจกรรมทุกวันอังคารผู้สูงอายุได้มาพบปะพูดคุยกันแลกเปลี่ยนความรู้ต่างๆ เช่น เรื่องการทำการเกษตรของแต่ละครอบครัว ทำให้ผู้สูงอายุไม่เบื่อหน่าย และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด

อุปสรรค

- ผู้สูงอายุส่วนใหญ่อายุมาก การเดินทางมาโรงเรียนชราบาลเกิดความยากลำบาก ทำให้บางครั้งผู้สูงอายุไม่สามารถเดินทางมาได้

- ผู้สูงอายุบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือทำให้บางกิจกรรมไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้

2.9 การวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการผู้สูงอายุ ตำบลบ้านช้าง

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่

ตำบลบ้านช้าง เดิมตั้งอยู่ที่หมู่ 1 ตำบลกีดช้าง ต่อมาได้อพยพมาอยู่โดยความชำนาญนำช้าง จำนวนหลายเชือกมาด้วย เริ่มก่อตั้งอยู่ 3 หมู่บ้าน คือ หมู่ 1 บ้านสันป่าสัก หมู่ 2 บ้านแก้มะค่า หมู่ 3 บ้านปางไม้แดง ใช้ชื่อว่า "ตำบลบ้านช้าง" เพราะความชำนาญนำช้างจำนวนมากมาอยู่ด้วย จึงเป็นที่มาของตำบล ต่อมาได้แยกหมู่บ้านปางไม้แดงขึ้นอีกหมู่บ้านเป็นหมู่ 4 และปัจจุบันตำบลบ้านช้างได้แยกหมู่บ้านขึ้นอีกหมู่บ้าน คือ หมู่ 5 บ้านศรีดงเย็น จนถึงปัจจุบัน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

(จุดแข็งและโอกาส)

- มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในตำบลของตนเองเพื่อให้ผู้สูงอายุในตำบลได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด

- มีการวางแผนระยะยาว คือการสร้างโรงเรียนผู้สูงอายุ ซึ่งจะเกี่ยวกับการ ทำภูมิปัญญาชาวบ้าน อาทิเช่น การจักสาน การเย็บปัก

- ทางหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ โดยการจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุ เช่นการจัดสถานที่ให้มีการประชุมผู้สูงอายุให้ผู้สูงอายุได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

- มีการเขียนโครงการเสนอแก่หน่วยงานในภาครัฐเพื่อของบประมาณในการจัดกิจกรรม

- มีการตรวจสอบสุขภาพประจำปี ที่ไม่เสียค่าใช้จ่าย

- มีกลุ่มอาชีพสตรีทำคอมพิวเตอร์ปั่นหยาเพื่อให้ผู้สูงอายุมีรายได้เสริมจากอาชีพหลักคืออาชีพเกษตรกร

(จุดอ่อนและอุปสรรค)

- เยาวชนในตำบลส่วนใหญ่จะออกไปทำงาน จึงทำให้ในตำบลขาดเยาวชนในการช่วยเหลือผู้สูงอายุ

- การเขียนโครงการแกนนำตำบลจะให้ห้องการบริหารส่วนตำบลเป็นคนเขียนโครงการให้

- แกนนำยังไม่สามารถเขียนโครงการเองได้ อาจเป็นเพราะยังไม่เข้าใจในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

- การเดินทางการคมนาคมยังไม่สะดวก ถนนรกร้าง จึงทำให้หน่วยงานที่จะดูแลเข้าถึงได้ยาก

- งบประมาณที่หน่วยงานจัดสรรให้บางครั้งก็ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม

- ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ยังคงยึดทำเกษตรกรรมเป็นหลัก

สรุปวิเคราะห์ SWOT ศักยภาพของผู้สูงอายุ ตำบลบ้านช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

1. จุดแข็ง จากการสัมภาษณ์แกนนำ ทำให้ทราบจุดแข็งของตำบลบ้านช้าง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ในชุมชนบ้านช้างมีจัดตั้งกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลเอง ที่รองลงมาจากการดูแลของอำเภอแม่แตง เพื่อเป็นการดูแลผู้สูงอายุอย่างใกล้ชิด

- หน่วยงานราชการมองเห็นความสำคัญของกลุ่มผู้สูงอายุ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีสถานที่ในการจัดกิจกรรมให้แก่ผู้สูงอายุ เช่น การประชุมประจำปีผู้สูงอายุ

- มีกลุ่มอาชีพสตรีการทำโคมไฟปิ่นหย่า เพื่อเป็นการเสริมสร้างรายได้เสริมให้แก่ผู้สูงอายุและเป็นการใช้เวลาว่างจากการทำเกษตรกรรม

2. จุดอ่อน จากการสัมภาษณ์แกนนำ ข้อมูลที่เป็นข้อบกพร่องที่ส่งผลกระทบต่อตำบลบ้านช้าง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- การคมนาคม การคมนาคมภายในตำบล ถนนยังคงเป็นถนนรกร้าง ทำให้การเดินทางเข้าไปช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆไม่ทั่วถึง

- การใช้เทคโนโลยี ชาวบ้านในตำบลบ้านช้างส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุ การใช้เทคโนโลยีจึงถือเป็นเรื่องที่ยากในการจะทำข้อมูลต่างๆไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่นการเขียนโครงการเพื่อขอของบสนับสนุนในการจัดกิจกรรม

- งบประมาณ งบประมาณไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมให้แก่ผู้สูงอายุ

3. โอกาส

- ในปัจจุบันสังคมไทยหันมาใส่ใจและให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุมากขึ้น

- หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนในการทำกิจกรรมของผู้สูงอายุ เช่นการออกกำลังกาย การจัดสถานที่ประชุมผู้สูงอายุ

- หน่วยงานภาครัฐเล็งเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุมากขึ้น และให้การสนับสนุนในการทำกิจกรรม

4. อุปสรรค

- เกณฑ์หลักยังไม่สามารถเขียนโครงการเองได้ เนื่องจากทักษะการใช้เทคโนโลยียังมีไม่มากพอ

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของตำบลบ้านช้างในภาพรวม

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1. สภาพปัญหา :

- การคมนาคมไม่สะดวก ถนนรกร้างทำให้ยากต่อการเข้าดูแลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- แนวทางการแก้ไข :
- เกณฑ์ตำบลควรจัดกิจกรรมพัฒนาภูมิทัศน์ภายในหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน
- ขอสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำถนนลาดยาง
- ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูแล

2. ด้านเศรษฐกิจ

สภาพปัญหา :

- ผลผลิตทางการเกษตรไม่มีตลาดรองรับมากนัก
- ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ
- ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาต่ำ

แนวทางการแก้ไข :

- ส่งเสริมให้ภายในตำบลมีการทำอาชีพเสริมมากขึ้น
- เกณฑ์ตำบลต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านเกษตรมากขึ้น เช่น การหาตลาด

รองรับผลผลิตทางการเกษตร

- รัฐควรจัดหาแหล่งเงินทุนให้กับเกษตรกรในการประกอบอาชีพ ซึ่งส่วนใหญ่เป็น

ผู้สูงอายุ

3. ด้านสังคม

สภาพปัญหา :

- การดูแลผู้สูงอายุยังคงไม่ทั่วถึงผู้สูงอายุบางรายยังคงต้องการความช่วยเหลือ ไม่มี

ลูกหลานคอยดูแล

- ความยากจนของคนในตำบล ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุจะมีอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งบางครั้ง

ผลผลิตที่ได้ไม่เพียงพอต่อการของตลาด จึงทำให้เกิดการขาดรายได้

แนวทางการแก้ไข :

- หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุมากขึ้น เช่นการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่าง

หน่วยงานกับผู้สูงอายุ

- การจัดงบประมาณสนับสนุนให้แก่ผู้สูงอายุ
- การอบรมความรับผิดชอบต่อครอบครัวโดยเฉพาะต่อผู้สูงอายุ

4. ด้านสาธารณสุข

สภาพปัญหา :

- ผู้ป่วยที่เป็นผู้สูงอายุยังคงได้รับการดูแลรักษาพยาบาลที่ไม่ทั่วถึง เช่น เมื่อมีผู้ป่วย

หลักๆก็คือจะไปอนามัยหมู่บ้านเป็นอันดับแรก ซึ่งอุปกรณ์ในการรักษายังไม่พร้อมพอและค่าใช้จ่ายสูง

แนวทางการแก้ไข :

- หน่วยงานควรเข้ามาดูแล และสนับสนุนอุปกรณ์ทางการแพทย์ ให้แก่นามัยชุมชน และการดูแลรักษาค่าใช้จ่ายในการรักษาของผู้สูงอายุ
- แขนงในตำบลควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกายให้มากขึ้น เช่น การเต้นแอโรบิก การเล่นเกม เป็นต้น

2.10 การวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการผู้สูงอายุบ้านปง ตำบลอินทิล เขตเทศบาลเมืองแกน

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่

ซึ่งตั้งอยู่ หมู่ที่ 11 บ้านปง ตำบลอินทิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเมืองแกนมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนานหลายร้อยปีเป็นชุมชนโบราณก่อตั้งมาตั้งแต่สมัยอาณาจักรล้านนาตั้งแต่สมัยพญามังรายครองเมืองเชียงใหม่(พ.ศ. 1801 – พ.ศ. 1854) ผู้คนในล้านนาสมัยนั้นสร้างสรรค์วัฒนธรรม อารยธรรม วัดวาอาราม กำแพงเมืองคูโบราณ สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ คิดค้นเทคโนโลยี ผลิตศิลปกรรม วรรณกรรม และ หัตถกรรมต่างๆ ทั้งไว้เป็นหลักฐานทางโบราณคดี และประวัติศาสตร์อันเป็นมรดกของดินนี้มากมาย บริเวณเมืองแกนนี้มีที่ราบที่กว้างขวางซึ่งประชาชนเรียกพื้นที่ราบนี้ว่า “ทุ่งขึ้นแห่ง” ซึ่งเป็นการเปรียบเปรยให้เห็นภาพกว้างใหญ่ของพื้นที่ราบนี้ว่า “ขนาดที่หาบเนื้อสดผ่านทุ่งนี้ก็จะถึงอีกฟากหนึ่งเนื้อสดก็กลายเป็นเนื้อแห้งพอดี” และบริบทของชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนาและทำไร่เป็นหลัก เขตพื้นที่ของตำบลอินทิล

- ทิศเหนือ ติดต่อกับท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลอินทิล อำเภอแม่แตง
- ทิศใต้ ติดต่อกับท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่หอพระ อำเภอแม่แตง
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่หอพระ และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้า อำเภอแม่แตง
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลอินทิล อำเภอแม่แตง

ปัจจุบันชมรมผู้สูงอายุบ้านปง ได้มองเห็นถึงความสำคัญของวัฒนธรรมประเพณีเก่าแก่ที่ต่อนี้ชาตผู้สืบทอด โดยทางชมรมผู้สูงอายุบ้านปงได้ร่วมกันสร้างผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ในสมัยก่อนนำกลับมาสืบสารถ้อยอด สร้างให้เป็นรายได้ และนำมาใช้ประโยชน์ในการประกอบพิธีต่างๆ เป็นการแสดงออกถึงความสามัคคี การสร้างรายได้และเป็นการฝึกสมาธิ สร้างความคิดให้กับผู้สูงอายุ ซึ่งปัจจุบันผู้สูงอายุบางราย อยู่ในสภาวะสมองเสื่อมหรืออัลไซเมอร์ เนื่องจากไม่ได้ฝึกควบคุมความคิด จึงทำให้เกิดอาการหลงลืม

ดังนั้นทางชมรมผู้สูงอายุบ้านปงจึงจัดกิจกรรมการทำกายสังฆ์ตึนจ้างขึ้นมา เพื่อเป็นการสืบทอดวิธีการทำกายสังฆ์ตึนจ้าง และสร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุ และเป็นการฝึกสมาธิของผู้สูงอายุ เพื่อป้องกันการเป็นโรคอัลไซเมอร์

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

จุดแข็งและโอกาส

- เป็นผู้ผลิตกายสังฆ์ตึนจ้างรายเดียวในเขตเมืองแกนร่วมมือกับชุมชนวัดบ้านเด่น โดยเทศบาลเมืองแกนเป็นผู้สนับสนุน และให้คำแนะนำ
- มีช่องทางการจัดจำหน่ายที่เป็นช่องทางหลักคือ มีพ่อค้าแม่ค้ามารับซื้อโดยตรง ซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับผู้สูงอายุในชุมชน

- ได้รับเงินทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ในการจัดซื้อวัตถุดิบ
- มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในตำบลของตนเองเพื่อให้ผู้สูงอายุในตำบลอินทิล
- มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในตำบลอินทิล
- มีการจัดการตรวจสุขภาพประจำปีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
- มีสถานที่ท่องเที่ยวในตำบล อาทิเช่น งานแหวนที่เมืองแกนซึ่งเป็นการนำสินค้า OTOP

ของแต่ละหมู่บ้านมาจำหน่าย

- มีการจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุอย่างหลากหลาย เช่น กิจกรรมออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และการทำผลิตภัณฑ์ก๋วยสังข์ต้นจ้างจากไม้ไผ่

- มีวันหยุดสำคัญ และวันหยุดตามประเพณี ที่รัฐบาลประกาศเป็นวันหยุดราชการหลายวัน กระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางศาสนา และการจัดพิธีตามประเพณีความเชื่อต่างๆ เช่น วันปีใหม่ วันสงกรานต์ วันมาฆบูชา วันเข้าพรรษา เป็นต้น ส่งผลให้เกิดยอดขายที่สูงขึ้น เนื่องจากปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จึงเลือกใช้สังข์แทนที่ทำจากไม้ไผ่

จุดอ่อนและอุปสรรค

- ขาดแรงงานที่มีฝีมือในการทำภูมิปัญญาชาวบ้าน เช่น ก๋วยสังข์ต้นจ้าง เนื่องจากจำนวนผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมมีน้อย(ในบางครั้ง)ไม่สม่ำเสมอ
- คนรุ่นใหม่ไม่ค่อยรู้จักเนื่องจากสินค้าไม่มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์
- ประชาชนในชุมชนยังไม่เห็นถึงความสำคัญของการทำสังข์ก๋วยต้นจ้างเนื่องจากโครงการยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนและบุคลากรในชุมชนจำนวนมากยังไม่ได้รับการเรียนรู้ในการทำก๋วยต้นจ้าง
- แกนนำผู้สูงอายุขาดความรู้ความสามารถ และทักษะการเขียนโครงการเนื่องจากผู้สูงอายุไม่เข้าใจให้การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินโครงการดังกล่าวได้เงินทุน
- งบประมาณที่หน่วยงานรัฐบาลจัดสรรให้ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมต่างๆ
- กิจกรรมบางกิจกรรมผู้สูงอายุ อาจทำกิจกรรมไม่เต็มที่เนื่องจากร่างกายไม่อำนวย เช่น ปัญหาด้านสายตาส่งผลให้การจักสานทำก๋วยสังข์ต้นจ้างไม่เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด

สรุปการวิเคราะห์ SWOT

1) จุดแข็ง

ด้านผลิตภัณฑ์

- เป็นผู้ผลิตก๋วยสังข์ต้นจ้างรายเดียวในเขตเมืองแกน เนื่องจากการลงไปสำรวจผลิตภัณฑ์ก๋วยสังข์ต้นจ้าง พบว่ามีเพียงกลุ่มผู้สูงอายุบ้านปางที่ผลิตเพียงอย่างเดียว

- มีช่องทางการจัดจำหน่ายที่เป็นช่องทางหลักคือ มีพ่อค้าแม่ค้าจากตลาดวโรรสมารับซื้อโดยตรง

- ความได้เปรียบทางวัตถุดิบหาซื้อได้ง่าย ในบริเวณใกล้เคียง

ด้านเศรษฐกิจ

- มีสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมทุก ๆ ปี เช่น งานแหวนที่เมืองแกน วัดบ้านเด่น สะหลีศรีเมืองแกน

2) จุดอ่อน

ด้านทรัพยากรมนุษย์

- ขาดบุคลากรในการให้ความรู้การทำกายสังฆ์ต้นจ้าง
- ขาดเยาวชนในการสืบสานการทำกายสังฆ์ต้นจ้าง
- ขาดเจ้าหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์

3) โอกาส

ด้านภูมิศาสตร์

- พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเขา ทำให้การสรรหาวัตถุดิบได้ง่าย

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

- ปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่หันมาใส่ใจวัฒนธรรมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กล่าวคือ ผลิตภัณฑ์กายสังฆ์เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำจากไม้ไผ่ซึ่งเป็นวัสดุจากธรรมชาติที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ

- ได้รับเงินทุนสนับสนุนจากเทศบาลเมืองแกน โดยมอบเงินสนับสนุนทุก ๆ ปี
- ได้รับเงินทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

4) อุปสรรค

ด้านงบประมาณ

- การสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัตถุดิบ

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- การเดินทางที่ไม่สะดวกของผู้สูงอายุเนื่องจากไม่สามารถขับขียานพาหนะได้ทำให้เกิดความลำบากในการเดินทางเข้าร่วมทำกิจกรรมของผู้สูงอายุ

ด้านความรู้

- แก่นนำผู้สูงอายุขาดความรู้ความสามารถ และทักษะการเขียนโครงการเนื่องจากผู้สูงอายุไม่เข้าใจให้การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินโครงการดังกล่าวได้

- ขาดเยาวชนในการสืบสานการทำกายสังฆ์ต้นจ้าง
- ขาดเจ้าหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของตำบลอินทขิลในภาพรวม

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

สภาพปัญหา :

- การเดินทางที่ไม่สะดวกของผู้สูงอายุเนื่องจากไม่สามารถขับขียานพาหนะได้ทำให้เกิดความลำบากในการเดินทางเข้าร่วมทำกิจกรรมของผู้สูงอายุ

แนวทางการแก้ไข :

- ประสานงานเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแกนจัดรถบริการรับส่งผู้สูงอายุในการทำ

กิจกรรม

2) ด้านเศรษฐกิจ

สภาพปัญหา :

- ผลิตภัณฑ์ไม่มีตลาดรองรับที่แน่นอน เนื่องจากพ่อค้าคนกลางที่มารับ จะมารับในช่วงเทศกาลเท่านั้น

- ขาดเงินทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์กล้วยสังข์ต้นจ้าง และค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของผู้สูงอายุในชมรม

แนวทางการแก้ไข :

- หาดตลาดรองรับผลิตภัณฑ์กล้วยสังข์ต้นจ้างที่มั่นคง เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตครั้งต่อไป

- จัดหาแหล่งเงินทุนให้ผู้สูงอายุในการประกอบอาชีพในด้านต่างๆ เช่น กล้วยสังข์ต้นจ้าง

3) ด้านสังคม

สภาพปัญหา :

- ประชากรในชุมชนขาดความรู้ทักษะและประสบการณ์ความชำนาญในการทำกล้วยสังข์ต้นจ้าง

- รายได้ไม่พอกับรายจ่าย เนื่องจากค่าใช้จ่ายในอุปโภคบริโภคสูงกว่ารายได้

แนวทางการแก้ไข :

- จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำกล้วยสังข์ต้นจ้าง เพื่อให้ประชากรในชุมชนมีความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการทำกล้วยสังข์ต้นจ้าง

- รณรงค์ส่งเสริมให้มีการใช้จ่ายอย่างประหยัด เพื่อให้รายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค

4) ด้านความรู้

สภาพปัญหา :

- แคนนำผู้สูงอายุขาดความรู้ความสามารถ และทักษะการเขียนโครงการเนื่องจากผู้สูงอายุไม่เข้าใจให้การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินโครงการดังกล่าวได้

- ประชาชนในชุมชนยังไม่เห็นถึงความสำคัญของการทำสังข์กล้วยต้นจ้าง เนื่องจากโครงการยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนและบุคลากรในชุมชนจำนวนมากยังไม่ได้รับการเรียนรู้ในการทำกล้วยสังข์ต้นจ้าง

แนวทางแก้ไข :

- ให้เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแกนจัดกิจกรรมอบรมการเขียนโครงการเบื้องต้นเพื่อให้ความรู้ในการทำโครงการที่ถูกต้องกับผู้สูงอายุ

- ให้หน่วยงานเทศบาลเมืองแกนจัดวิทยากรในการฝึกอบรมการจักรสานกล้วยสังข์ต้นจ้าง

อนาคต ทางชมรมผู้สูงอายุบ้านปาง อยากทำโครงการอบรมวิธีทำกล้วยสังข์ต้นจ้างให้กับประชาชน

ในปัจจุบันสังคมยุคใหม่ที่มีเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ทันสมัย เข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตประจำวันในการดำเนินงานต่างๆ เป็นไปได้ง่ายขึ้น อาจทำให้บางครั้งลืมนวัตกรรมประเพณีที่สำคัญๆ ที่ดีงามไปด้วย เทคโนโลยีเหล่านี้จนปัจจุบันกลายเป็นสังคมก้มหน้า ซึ่งผลมาจากการใช้เทคโนโลยีไปในทางที่ผิด และติดกับสิ่งเหล่านี้มากเกินไป

ทางชมรมผู้สูงอายุบ้านปง จึงอยากเป็นตัวแทนในการสืบสารวัฒนธรรมเก่าแก่ให้กับเด็กยุคใหม่ เพื่อเป็นผู้สืบสารวัฒนธรรมประเพณีอันสิ่งดีๆ เหล่านี้ต่อไป ทางชมรมผู้สูงอายุบ้านปง ได้มองเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงอยากจัดทำโครงการอบรมวิถีทาก้วยสังข์ตั้นจ้าง เพื่อต้องการให้แพร่หลายไปทั่วในเขตเทศบาลเมืองแกนและชุมชนใกล้เคียง ทำให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นแต่เดิมรู้จักไม่แพร่หลาย ผู้ผลิตก็จะมีแต่ผู้สูงอายุบ้านปง และบ้านเด่น เพราะขาดผู้เรียนรู้สืบทอด จึงทำให้รู้จักแต่ในเขตแคบๆ ในชุมชนบ้านปงและบ้านเด่นเท่านั้น โดยส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุและที่สำคัญขาดงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินโครงการ จึงทำให้ไม่สามารถดำเนินโครงการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ ซึ่งชมรมผู้สูงอายุบ้านปง มีวิทยากรพร้อมสำหรับการถ่ายทอดความรู้และวัฒนธรรมประเพณีให้กับผู้ที่สนใจ เพียงแต่ตอนนี้ที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะขาดแคลนงบประมาณ ซึ่งทางชมรมได้เตรียมการไว้แล้วรอเพียงงบประมาณที่จะเข้ามาเป็นตัวขับเคลื่อนให้โครงการสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

เมื่อทางชมรมผู้สูงอายุบ้านปงสามารถดำเนินการและถ่ายทอดความรู้ได้สำเร็จทุกคนในชุมชนเมืองแกนรู้จักจะเป็นการสร้างรายได้และเป็นการรักษาอนุรักษ์วัฒนธรรมให้คงเดิม และกระจายไปยังชุมชนใกล้เคียง และทำให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

2.11 การวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการผู้สูงอายุบ้านปง ตำบลสบเปิง

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่

องค์การบริหารส่วนตำบลสบเปิง ตั้งอยู่เลขที่ 130 หมู่ที่ 5 ตำบลสบเปิง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ระยะทางห่างจากอำเภอแม่แตงประมาณ 10 กิโลเมตร โดยเดินทางตามเส้นทางหลวงสาย แม่มาลัย – ปาย และระยะทางห่างจากศูนย์ราชการจังหวัดเชียงใหม่ประมาณ 40 กิโลเมตร มีหมู่บ้านทั้งหมด 13 หมู่บ้าน หมู่ที่1 บ้านปางฮ้าง หมู่ที่2 บ้านปางม่วง หมู่ที่3 บ้านสบเปิง หมู่ที่4 บ้านต้นจุ่น หมู่ที่5 บ้านไร่ หมู่ที่6 บ้านท่าข้าม หมู่ที่7 บ้านต้นลาน หมู่ที่8 บ้านดอนเจียง หมู่ที่9 บ้านหนองบัวหลวง หมู่ที่10 บ้านแม่หลอด หมู่ที่11 บ้านผาหมอน หมู่ที่12 บ้านล้อง หมู่ที่13 บ้านสหกรณ์ทุ่งใหม่ มีพื้นที่ทั้งหมด 68,037 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่ราบสูง พื้นที่เป็นดินลูกรัง ดินเหนียว และดินปนทราย แบ่งเป็น พื้นที่ทำการเกษตร ประมาณ 11,684 ไร่ พื้นที่ป่าและภูเขา ประมาณ 54,353 ไร่ และที่อยู่อาศัย ประมาณ 2,000 ไร่ ประชากรทั้งหมด 8000 กว่าคน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

จุดแข็ง - Strengths

1) ด้านสภาพพื้นที่

- มีพื้นที่ทำการเกษตร ประมาณ 11,684 ไร่ ซึ่งมีพื้นที่จำนวนมากในการที่จะดำเนินกิจกรรมต่างๆ
- สภาพพื้นที่เป็นที่ราบสูงและภูเขา จึงเหมาะแก่การปลูกพืชผัก ผลไม้ ทำให้มีแหล่งวัตถุดิบของตัวเอง

2) ด้านผลิตภัณฑ์

- สินค้าทุกอย่างเป็นสินค้าพื้นบ้านหรือOTOP ซึ่งเป็นที่นิยมของคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว

- วัตถุดิบในการทำสินค้านี้เป็นวัตถุดิบที่ผลิตเอง จึงลดต้นทุนด้านการซื้อวัตถุดิบและสามารถควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบเองได้ตามที่ต้องการ

จุดอ่อน - Weaknesses

1) ด้านบุคคลกร

- ไม่มีคนเข้ามาสานต่อในกิจกรรมที่ทำอยู่ ทำให้กำลังคนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ
- ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุทั้งหมด จึงมีปัญหาด้านร่างกาย ทำให้การทำกิจกรรม เช่น ความเร็วในการทำ การออกแรง ลำบากมากขึ้น

โอกาส - Opportunities

1) ด้านสังคม

มีเงินทุนสนับสนุนจากภาครัฐ ทำให้มีทุนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ และยังมีโครงการของรัฐที่ส่งเสริมการทำสินค้า OTOP

อุปสรรค - Threats

1) ด้านกฎหมาย

- มีกฎหมายห้ามตัดไม้ จึงทำให้ไม่สามารถตัดต้นไม้ในพื้นที่เพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบในการทำสินค้าได้

2) ด้านสังคมและวัฒนธรรม

- ยุคสมัยใหม่ทำให้ผู้คนหันไปสนใจสิ่งใหม่ที่พัฒนา เช่น อาหาร เสื้อผ้า สิ่งของเครื่องใช้ เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้ สินค้าเดิมๆ เช่น อาหารพื้นบ้าน เสื้อผ้าพื้นเมือง นั้นลดความนิยมและความน่าสนใจลง รวมทั้งวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามามีบทบาทมากในประเทศไทยตอนนี้ จึงส่งผลให้วัฒนธรรมไทยค่อยๆ เลือนหายไป

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของตำบลสบเปิงในภาพรวม

กิจกรรมผู้สูงอายุ

1) ศูนย์สุขภาพชีวิต(โรงเรียนผู้สูงอายุ) มีสมาชิก 600กว่าคน โดยสลับกัน 300 คน มาทำกิจกรรมทุกๆ3เดือน ซึ่งจะมาทำกิจกรรม เช่น ออกกำลังกาย พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่จะทำในอนาคต

2) ทอผ้าพื้นเมือง (หมู่ 2 บ้านปางม่วง) จะผลิตเป็น ผ้าถุง เสื้อผ้ากางเกง เป็นต้น โดยจะขาย 2 ช่องทาง คือ ขายปลีก(ขายเป็นตัว)และขายส่ง(ทีละ100ตัว) ขายทั้ง คนภายในและภายนอกอำเภอ

2.1 ปัญหาที่เจอจากการสัมภาษณ์

- ยอดขายลดลง
- ปัญหาทางเศรษฐกิจ
- ชาดคนจะเข้ามาสานต่อ
- ชาดบุคคลากรขยายและเพิ่มพูนความรู้
- งบประมาณไม่เพียงพอ

3) แปรรูป (หมู่ 3 บ้านสบเปิง) มีทั้ง กล้วยน้ำว่า ลำไย ข้าว วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตนั้น จะใช้วัตถุดิบที่ปลูกเองภายในหมู่บ้าน และจะขายตามร้านค้าต่างๆในและนอกหมู่บ้าน ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นผู้คนทั่วไปและนักท่องเที่ยวที่ซื้อเป็นของฝาก รายได้จึงค่อนข้างดี

3.1 ปัญหาที่เจอจากการสัมภาษณ์

- ปัญหาโรคระบาดของกล้วย ทำให้ใบเหลือง จึงต้องฟันทิ้ง
- ขาดบุคคลากรและเพิ่มพูนความรู้
- ขาดคนที่จะเข้ามาสานต่อ

4) จักสาน (หมู่ 13 บ้านสหกรณ์ทุ่งใหม่) คือ ตระกล้า และมีสินค้าอื่นๆ เช่น เมี่ยง ดอกไม้จันทน์ เป็นต้น จะส่งขายตามร้านค้าในพื้นที่ และส่งขายตามออเดอร์ที่สั่ง รายได้คงที่ ไม่ได้ขาดทุน

4.1 ปัญหาที่เจอจากการสัมภาษณ์

- มีกฎหมายห้ามตัดไม้ จึงหาวัตถุดิบยากขึ้น
- ขาดคนที่จะเข้ามาสานต่อ
- ขาดบุคคลากรและเพิ่มพูนความรู้

แนวทางการแก้ไขปัญหา :

- 1) อยากรได้เงินทุนสนับสนุนที่จะสร้างร้านค้าศูนย์กลางของตำบล
- 2) อนาคตอยากจะทำนวดแผนไทยสมุนไพรจึงอยากได้หน่วยงานเข้ามาสอน
- 3) อยากรได้เครื่องออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ

2.12 การวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการ

ผู้สูงอายุบ้านปาง ตำบลชี้เหล็ก

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่

บ้านปางเปา หมู่ที่ 8 ตำบลชี้เหล็ก อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่ราบ ประชากรส่วนใหญ่เป็นคนท้องถิ่นทั้งหมดไม่มีชนเผ่า สังคมการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ภายในหมู่บ้านมีประชากรวัยกลางคนเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือผู้สูงอายุและเด็ก การดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตำบลชี้เหล็ก อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ผู้สูงอายุในหมู่บ้านรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้พบปะกันและทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีโอกาสช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีและสนับสนุนด้านอาชีพส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้สูงอายุ กิจกรรมหรือโครงการที่องค์กรดำเนินการ

- 1) รวมกลุ่มอาชีพจักรสานผู้สูงอายุ
- 2) รวมกลุ่มเงินออมวันละบาท
- 3) ตั้งกองทุนเงินผู้สูงอายุ ซึ่งเงินกองทุนนี้ได้รับมาจากเงินบริจาคจากญาติผู้ตายใน

หมู่บ้านและเงินผ้าป่า

ผลจากการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุเพื่อจัดระบบสวัสดิการในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา มีดังนี้

- 1) สนับสนุนงบประมาณสำหรับกิจกรรมงานราชพิธี เช่น ชื้อพานพุ่มในงานวันแม่

แห่งชาติ

- 2) สนับสนุนงบประมาณสำหรับงานประเพณี เช่น จัดขบวนแห่งานลอยกระทง

- 3) สนับสนุนงบประมาณสำหรับงานสาธารณะประโยชน์ชุมชน เช่น จัดซื้อท่อน้ำ
- 4) จัดตั้งกลุ่มจักสานหมู่บ้านปางเปา
- 5) นำผลิตภัณฑ์จักสานออกจำหน่ายงานกรมพัฒนาชุมชน และงานขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

จุดแข็ง

- 1) ด้านพื้นที่
 - เป็นพื้นที่ราบ มีป่าไม้ เป็นส่วนใหญ่ จึงสามารถนำทรัพยากรมาใช้ในการผลิตสินค้า
 - สังคมส่วนใหญ่เป็นสังคมเกษตรผู้สูงอายุจึงมีความรู้พื้นฐานหรือมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ชำนาญอยู่แล้ว เช่น การทำสุมไก่เป็นอาชีพเสริมของกลุ่มผู้สูงอายุ
- 2) ด้านผลิตภัณฑ์
 - สุมไก่จักสานเป็นสินค้าที่ตอบสนองความต้องการของคนในพื้นที่เพราะคนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร
 - สุมไก่ใช้ต้นทุนในการผลิตต่ำแต่ได้กำไรสูง โดยต้นทุนประกอบด้วย ไม้ไผ่จากชุมชน (ไม่เสียค่าใช้จ่าย) และน้ำยากันปลวก (ราคา 50 บาท) ขายในราคา 160 บาท ดังนั้นกำไรเท่ากับ 110 บาทต่อชิ้น

จุดอ่อน

- 1) ด้านประชากร
 - ผู้สูงอายุทดลองทำผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นประเภทอื่นนอกจากจักสานสุมไก่มาหลายอย่างแล้วแต่ยังไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจาก ศักยภาพในการผลิต ฝีมือและความชำนาญยังไม่เพียงพอจึงทำให้ขาดทุนในการผลิตสินค้าชนิดอื่นซึ่งไม่สามารถนำไปจำหน่ายได้ เช่น การทำตุ้งแต่ไม่สามารถจำหน่ายได้เนื่องจากรวดลายยังไม่สวยงามและไม่มีผู้เชี่ยวชาญแนะนำ
- 2) ด้านงบประมาณ
 - ขาดแคลนงบประมาณในการจ้างวิทยากรเนื่องจากอาสาสมัครที่เป็นวิทยากรหายาก จึงต้องใช้เงินจ้างวิทยากรมาให้คำแนะนำ จัดกิจกรรมแก่ผู้สูงอายุ

โอกาส

- 1) ด้านเศรษฐกิจ
 - ปัจจุบันสังคมส่วนใหญ่ให้ความสำคัญแก่ผู้สูงอายุมากขึ้นทำให้เกิดการอุดหนุนบริโภคสินค้าที่มาจากผู้สูงอายุมากขึ้นมีตลาดรองรับสินค้ามากขึ้น
- 2) ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ
 - มีโครงการสนับสนุนผลักดันให้ผู้สูงอายุจัดกิจกรรมร่วมกัน เสริมสร้างอาชีพให้ผู้สูงอายุมากขึ้นส่งผลให้ผู้สูงอายุมีรายได้เพิ่มขึ้น

อุปสรรค

- 1) ด้านงบประมาณ
 - การอุดหนุนจากรัฐบาลให้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่โรงเรียนผู้สูงอายุต้องจ่าย

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของตำบลชี้หลักในภาพรวม

โครงการโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลชี้เหล็ก อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ เปิดทำการทุกวันพุธ เพื่อจัดกิจกรรมแก่ผู้สูงอายุในตำบลชี้เหล็กซึ่งต้องจัดหาวิทยากรในการให้ความรู้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมแก่ผู้สูงอายุ โดยการจัดหาวิทยากรโดยทั่วไปต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูงทาง ชมรมผู้สูงอายุขาดแคลนงบประมาณในการจัดหาวิทยากรในการทำกิจกรรม

ปัญหาที่สองที่พบคือ ผู้สูงอายุทดลองทำสินค้าโอท็อปมาหลายอย่างแต่ฝีมือในการทำสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ของผู้สูงอายุยังไม่ชำนาญมากพอสินค้าที่ได้จึงไม่สามารถนำไปจำหน่ายได้ส่งผลให้เกิดการขาดทุน เนื่องจากลงทุนไปแล้วไม่มีตลาดรองรับ

2.13 การวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการ

ผู้สูงอายุบ้านปาง ตำบลสันป่ายาง

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่

การตั้งชุมชนในตำบลมีมานานกว่า 400 ปี โดยมีการก่อตั้งชุมชนอยู่ตามที่แตกต่างกัน กลุ่ม ๆ ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นเขตพื้นที่ตำบล สำหรับชื่อตำบลนั้นเรียกตามชื่อหมู่บ้านซึ่งหมู่บ้านที่มีประชากรอาศัยอยู่มากที่สุด อีกทั้งเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและกิจกรรมทางสังคมที่สำคัญ ๆ ตั้งขึ้นตามลักษณะกายภาพเด่น ๆ ของหมู่บ้าน คือ เป็นพื้นที่ที่มีต้นยางต้นใหญ่ขึ้นเป็นจำนวนมาก ชาวบ้านเรียกว่า "ป่ายาง" ส่วนคำว่า "สัน" เป็นคำเมืองหมายถึงเนินเขา ในปัจจุบันยังมีต้นยางขนาดใหญ่ปรากฏให้เห็นอยู่บริเวณวัดสันป่ายาง ชาวบ้านจะใช้บริเวณแห่งนี้สำหรับทำกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ ของตำบล

ตำบลสันป่ายาง อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ อยู่เลขที่ 240 หมู่ที่ 2 ตำบลสันป่ายาง อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ โดยตำบลสันป่ายางตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของตัวเมืองเชียงใหม่ ออกไปทางถนนสายเชียงใหม่ - ฝาง ห่างจากอำเภอมะนังเชียงใหม่ ประมาณ 42 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากอำเภอมะนัง ประมาณ 17 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อด้านตำบลสบเปิง อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่
- ทิศใต้ ติดต่อด้านตำบลสะลวง อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่
- ทิศตะวันออก ติดต่อด้านตำบลชี้เหล็ก อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่
- ทิศตะวันตก ติดต่อด้านตำบลสบเปิง และตำบลสะเมิงเหนือ อำเภอสะเมิง

ตำบลสันป่ายาง อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 68.93 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 43,082 ไร่ มีหมู่บ้าน จำนวน 6 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านหนองบัว หมู่ที่ 2 บ้านสันป่ายาง หมู่ที่ 3 บ้านสันป่าตึง หมู่ที่ 4 บ้านหนองก่าย หมู่ที่ 5 บ้านเอียง หมู่ที่ 6 บ้านผาแต่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

จุดแข็ง

1) ด้านผลิตภัณฑ์

- ได้ใบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์จากสำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
- ได้รับหนังสือรับรองวิธีการผลิตของกระทรวงสาธารณสุข ในระดับที่ดีมาก

- ได้รับตราสัญลักษณ์เกษตรชนวนจากสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคเหนือ จังหวัด เชียงใหม่

- ได้รับการคัดสรร OTOP ปี 2553 ระดับ 3 ดาว
- มีแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่แน่นอน

จุดอ่อน

- 1) ด้านทรัพยากรมนุษย์
 - ปัจจุบันบุคลากรในกลุ่มแม่บ้านเกษตรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ขาดบุคลากรในวัยหนุ่มสาวที่จะต้องมาสานต่อเจตนารมณ์ของกลุ่ม
 - ทักษะของบุคลากรในส่วนมากมุ่งหวังในกำไร หมายถึงการที่ซื้อหุ้นของกลุ่มไว้ทีละหลายๆเพื่อที่จะได้รับเงินปันผล แต่บุคลากรเหล่านั้นไม่สนใจการดำเนินการผลิตจึงทำให้กลุ่มขาดบุคลากรที่ทำงานอย่างแท้จริง

โอกาส

- 1) ด้านภูมิศาสตร์
 - มีพื้นที่ไร่นาเป็นส่วนใหญ่ จึงสามารถในการปลูกวัตถุดิบได้
- 2) ด้านสังคมและวัฒนธรรม
 - ปัจจุบันเกิดกระแสรักสุขภาพขึ้นมา ผู้คนส่วนใหญ่จึงให้ความสนใจต่ออาหารที่รับประทาน คือต้องเป็นอาหารปลอดสารเคมี สะอาด มีประโยชน์ต่อสุขภาพ ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจ
- 3) ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ
 - ปัจจุบันทางภาครัฐต้องการยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น จึงมีการสนับสนุนให้ชุมชนเกิดการสร้างผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

อุปสรรค

- 1) ด้านคู่แข่ง
 - มีคู่แข่งที่มากมาย และยังมีชื่อเสียงมากกว่า
- 2) ด้านงบประมาณ
 - การอุดหนุนจากรัฐบาลไม่เพียงพอต่อการพัฒนาสายผลิตภัณฑ์

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของตำบลสันป่ายางในภาพรวม

อาชีพหลักของประชากรในตำบลส่วนใหญ่ ทำเกษตรกรรม ในลักษณะเกษตรพอเพียง และยังมีหมู่บ้านสันป่ายางทำอาชีพเสริม แปรรูปอาหาร คือ เต้าเจี้ยวถั่วเหลืองปลอดสารพิษ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ส่งออก ในอดีตหมู่บ้านผาแดงเป็นหมู่บ้านปายอซึ่งเคยทำอาชีพดำข้าวแต่นี้ปัจจุบันได้เกิดการพัฒนาทำให้การดำข้าวห่างหายไป ปัญหาที่พบมีดังนี้

- 1) ผลผลิตทางการเกษตรไม่มีตลาดรองรับ พืชผลทางการเกษตรราคาตกต่ำ
- 2) เนื่องจากตำบลสันป่ายางไม่มีอ่างเก็บน้ำเมื่อถึงหน้าแล้งจึงขาดแคลนน้ำในการทำ

การเกษตร

- 3) การเดินทางไปโรงพยาบาลประจำตำบลค่อนข้างไกลและลำบาก
- 4) ผลิตภัณฑ์เต้าเจี้ยวถั่วเหลืองปลอดสารพิษขาดบุคลากรที่จะมาสานต่อกิจการ
- 5) ผู้สูงอายุในหมู่บ้านถูกทอดทิ้งเพราะลูกหลานออกมาทำงานในเมือง
- 6) งบประมาณจากภาครัฐไม่เพียงพอต่อการสร้างกลุ่มกิจกรรมในชุมชน

ภาพที่ 4.11 กิจกรรมบูรณาการวิจัยสู่การเรียนการสอน เพื่อจัดเวทีวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดระบบสวัสดิการผู้สูงอายุอำเภอแม่แตง โดยนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

3. ทศนคติของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงที่มีต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชน

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านลักษณะทั่วไปของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีจำนวน 6 ข้อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านสถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริโภค ปรากฏผลดังตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 47.6 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.4 ข้อมูลด้านอายุพบว่า มีอายุต่ำกว่า 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.1 อายุ 60 -69 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.1 อายุ 70 -79 ปีคิดเป็นร้อยละ 24.4 อายุมากกว่า 80 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.4 ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 29.0 มีระดับการศึกษา

ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 31.1 มัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 15.5 มัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 16.3 อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 3.4 ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4.7

ด้านการประกอบอาชีพมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายคิดเป็นร้อยละ 12.4 รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 20.7 เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 60.9 เกษียณอายุราชการ คิดเป็นร้อยละ 6.0 เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุชมรมผู้สูงอายุตำบลแม่หอพระ คิดเป็นร้อยละ 8.8 ชมรมผู้สูงอายุตำบลอินทขิล (ท.ม) คิดเป็นร้อยละ 9.3 ชมรมผู้สูงอายุตำบลขี้เหล็ก คิดเป็นร้อยละ 13.5 ชมรมผู้สูงอายุตำบลแม่แตง คิดเป็นร้อยละ 7.8 ชมรมผู้สูงอายุตำบลอินทขิล (ท.ต.) คิดเป็นร้อยละ 7.0 ชมรมผู้สูงอายุตำบลป่าแป๋ คิดเป็นร้อยละ 2.1 ชมรมผู้สูงอายุตำบลสันป่ายาง คิดเป็นร้อยละ 6.5 ชมรมผู้สูงอายุตำบลก๊าดช้าง คิดเป็นร้อยละ 6.2 ชมรมผู้สูงอายุตำบลสันมหาพน คิดเป็นร้อยละ 12.4 ชมรมผู้สูงอายุตำบลบ้านเป้า คิดเป็นร้อยละ 5.2 ชมรมผู้สูงอายุตำบลเมืองกาย คิดเป็นร้อยละ 1.8 ชมรมผู้สูงอายุตำบลสบเปิง คิดเป็นร้อยละ 7.3 ชมรมผู้สูงอายุตำบลบ้านช้าง คิดเป็นร้อยละ 3.1 ชมรมผู้สูงอายุตำบลช่อแล คิดเป็นร้อยละ 9.0 และอาศัยอยู่ในชุมชนเป็นระยะเวลาต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.4 10-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.8 มากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 72.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงลักษณะพื้นฐานกลุ่มผู้สูงอายุอำเภอแม่แตง

ลักษณะพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ (ชาย : หญิง)	184 : 202	47.6 : 52.4
อายุ		
ต่ำกว่า 60	43	11.1
60 -69 ปี	236	61.1
70 -79 ปี	94	24.4
มากกว่า 80 ปี	13	3.4
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	112	29.0
ประถมศึกษา	120	31.1
มัธยมศึกษาตอนต้น	60	15.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย	63	16.3
อนุปริญญา	13	3.4
ปริญญาตรี	18	4.7
อาชีพ		
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	48	12.4
รับจ้างทั่วไป	80	20.7
เกษตรกร	235	60.9
เกษียณอายุราชการ	23	6.0

กลุ่มผู้สูงอายุในชุมชน		
ชมรมผู้สูงอายุตำบลแม่หอพระ	34	8.8
ชมรมผู้สูงอายุตำบลอินทขิล (ท.ม)	36	9.3
ชมรมผู้สูงอายุตำบลขี้เหล็ก	52	13.5
ชมรมผู้สูงอายุตำบลแม่แตง	30	7.8
ชมรมผู้สูงอายุตำบลอินทขิล (ท.ต.)	27	7.0
ชมรมผู้สูงอายุตำบลป่าแป๋	8	2.1
ชมรมผู้สูงอายุตำบลสันป่ายาง	25	6.5
ชมรมผู้สูงอายุตำบลก๊อตช้าง	24	6.2

ตารางที่ 4.4 แสดงลักษณะพื้นฐานกลุ่มผู้สูงอายุอำเภอแม่แตง (ต่อ)

ลักษณะพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มผู้สูงอายุในชุมชน		
ชมรมผู้สูงอายุตำบลสันมหาพน	48	12.4
ชมรมผู้สูงอายุตำบลบ้านเป้า	20	5.2
ชมรมผู้สูงอายุตำบลเมืองกาย	7	1.8
ชมรมผู้สูงอายุตำบลสบเปิง	28	7.3
ชมรมผู้สูงอายุตำบลบ้านช้าง	12	3.1
ชมรมผู้สูงอายุตำบลขอแล	35	9.0
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน		
ต่ำกว่า 10 ปี	17	4.4
10-20 ปี	88	22.8
มากกว่า 20 ปี	281	72.8

ตอนที่ 2 ทศนคติของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงที่มีต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชน

จากการศึกษา พบว่า สมาชิกชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงมีทัศนคติโดยรวมต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านสังคม โดยรวมมีทัศนคติในระดับที่ดีอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.29$) โดยพิจารณาทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านสังคมเป็นรายประเด็นโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนทำให้ท่านชื่นชอบและมีความไว้วางใจมากขึ้น ($\bar{X} = 4.81$) ท่านมีความต้องการให้หน่วยงานเอกชนเข้ามามีส่วนในการดำเนินกิจกรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.26$) หน่วยงานเอกชนเข้ามาส่งเสริมและถ่ายทอดและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ($\bar{X} = 4.52$) หน่วยงานเอกชนเข้ามาสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์การใส่ใจสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชน ($\bar{X} = 4.48$) การดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนมีส่วนช่วยส่งเสริมสถาบันครอบครัวของท่านให้มีความอบอุ่น ($\bar{X} = 4.48$) การ

ดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนสามารถสร้างจิตสำนึกในการช่วยเหลือและพัฒนาชุมชนของคนในชุมชน ($\bar{X} = 4.37$) หน่วยงานเอกชนเข้ามาดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.34$) หน่วยงานเอกชนมีส่วนสำคัญในการดำเนินกิจกรรมของชุมชนที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.26$) หน่วยงานเอกชนมีส่วนในการขับเคลื่อนการสร้างควมยั่งยืนของการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 4.12$) การดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนเป็นการกระตุ้นการทำงานของหน่วยงานรัฐในชุมชนของท่าน ($\bar{X} = 3.86$) หน่วยงานเอกชนมีส่วนสำคัญในการร่วมสร้างศักยภาพของการพัฒนาคุณภาพกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 3.43$) ตามลำดับ ดังแสดงใน ตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติสมาชิกชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงที่มีต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านสังคม

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมด้านสังคม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความสุข
1. การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนทำให้ท่านชื่นชอบและมีความไว้วางใจมากขึ้น	4.81	0.22	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง
2. ท่านมีความต้องการให้หน่วยงานเอกชนเข้ามามีส่วนในการดำเนินกิจกรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	4.62	0.49	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง
3. หน่วยงานเอกชนเข้ามาส่งเสริมและถ่ายทอดและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน	4.52	0.25	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง
4. หน่วยงานเอกชนเข้ามาสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์การใส่ใจสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชน	4.48	0.37	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง
5. การดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนมีส่วนช่วยส่งเสริมสถาบันครอบครัวของท่านให้มีความอบอุ่น	4.48	0.26	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง
6. การดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนสามารถสร้างจิตสำนึกในการช่วยเหลือและพัฒนาชุมชนของคนในชุมชน	4.37	0.53	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง
7. หน่วยงานเอกชนเข้ามาดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุอย่างชัดเจน	4.34	0.48	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง
8. หน่วยงานเอกชนมีส่วนสำคัญในการดำเนินกิจกรรมของชุมชนที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ดีขึ้น	4.26	0.73	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง
9. หน่วยงานเอกชนมีส่วนในการขับเคลื่อนการสร้างควมยั่งยืนของการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ	4.12	0.67	มีทัศนคติที่ดี

10. การดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนเป็นการกระตุ้นการทำงานของหน่วยงานรัฐในชุมชนของท่าน	3.86	0.86	มีทัศนคติที่ดี
11. หน่วยงานเอกชนมีส่วนสำคัญในการร่วมสร้างศักยภาพของการพัฒนาคุณภาพกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ	3.43	0.82	มีทัศนคติที่ดี
รวม	4.29	0.73	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง

หมายเหตุ : ช่วงคะแนน 1.0-1.8 มีทัศนคติที่ไม่ดีอย่างยิ่ง 1.81-2.6 มีทัศนคติที่ไม่ดี 2.61-3.4 มีทัศนคติปานกลาง 3.41-4.2 มีทัศนคติที่ดี 4.21-5.0 มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า สมาชิกชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงมีทัศนคติโดยรวมต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านสังคม โดยรวมมีทัศนคติในระดับที่ดีอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.29$) โดยพิจารณาทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านสังคมเป็นรายประเด็นโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนทำให้ท่านชื่นชอบและมีความไว้วางใจมากขึ้น ($\bar{X} = 4.81$) ท่านมีความต้องการให้หน่วยงานเอกชนเข้ามามีส่วนในการดำเนินกิจกรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.26$) หน่วยงานเอกชนเข้ามาส่งเสริมและถ่ายทอดและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ($\bar{X} = 4.52$) หน่วยงานเอกชนเข้ามาสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์การใส่ใจสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชน ($\bar{X} = 4.48$) การดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนมีส่วนช่วยส่งเสริมสถาบันครอบครัวของท่านให้มีความอบอุ่น ($\bar{X} = 4.48$) การดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนสามารถสร้างจิตสำนึกในการช่วยเหลือและพัฒนาชุมชนของคนในชุมชน ($\bar{X} = 4.37$) หน่วยงานเอกชนเข้ามาดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.34$) หน่วยงานเอกชนมีส่วนสำคัญในการดำเนินกิจกรรมของชุมชนที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.26$) หน่วยงานเอกชนมีส่วนในการขับเคลื่อนการสร้างควมยั่งยืนของการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 4.12$) การดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนเป็นการกระตุ้นการทำงานของหน่วยงานรัฐในชุมชนของท่าน ($\bar{X} = 3.86$) หน่วยงานเอกชนมีส่วนสำคัญในการร่วมสร้างศักยภาพของการพัฒนาคุณภาพกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 3.43$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงที่มีต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมด้านสิ่งแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความสุข
1. การดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนทำให้เกิดกิจกรรมในการใช้ทรัพยากรในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.28	0.42	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง

2. การดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนมีส่วนสำคัญในการรณรงค์การรักษาสิ่งแวดล้อม	4.25	0.62	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง
3. หน่วยงานเอกชนมีความตั้งใจที่จะให้ชุมชนมีกิจกรรมที่อนุรักษ์และฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน	4.14	0.63	มีทัศนคติที่ดี
4. การดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนมีส่วนสำคัญในการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชนของท่าน	3.82	0.82	มีทัศนคติที่ดี

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงที่มีต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมด้านสิ่งแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความสุข
5. พนักงานของหน่วยงานเอกชนมีส่วนสำคัญในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการรักษาทรัพยากรในชุมชนของท่าน	3.64	0.78	มีทัศนคติที่ดี
รวม	4.02	0.72	มีทัศนคติที่ดี

หมายเหตุ : ช่วงคะแนน 1.0-1.8 มีทัศนคติที่ไม่ดีอย่างยิ่ง 1.81-2.6 มีทัศนคติที่ไม่ดี 2.61-3.4 มีทัศนคติปานกลาง 3.41-4.2 มีทัศนคติที่ดี 4.21-5.0 มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า สมาชิกชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงมีทัศนคติโดยรวมต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวมมีทัศนคติในระดับที่ดี ($\bar{X} = 4.02$) โดยพิจารณาทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านสิ่งแวดล้อมเป็นรายประเด็นโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนทำให้เกิดกิจกรรมในการใช้ทรัพยากรในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.28$) การดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนมีส่วนสำคัญในการรณรงค์การรักษาสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.25$) หน่วยงานเอกชนมีความตั้งใจที่จะให้ชุมชนมีกิจกรรมที่อนุรักษ์และฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน ($\bar{X} = 4.14$) การดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนมีส่วนสำคัญในการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชนของท่าน ($\bar{X} = 3.82$) พนักงานของหน่วยงานเอกชนมีส่วนสำคัญในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการรักษาทรัพยากรในชุมชนของท่าน ($\bar{X} = 3.64$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงที่มีต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านศิลปวัฒนธรรม

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมด้านศิลปวัฒนธรรม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความสุข
1. การดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนสนับสนุนอาชีพที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.58	0.38	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงที่มีต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านศิลปวัฒนธรรม (ต่อ)

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมด้านศิลปวัฒนธรรม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความสุข
2. หน่วยงานมีการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการสนับสนุนกิจกรรมทางศาสนา	4.23	0.72	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง
3. หน่วยงานเอกชนมีความตั้งใจสนับสนุนสืบสานประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น	3.89	0.49	มีทัศนคติที่ดี
รวม	4.23	0.77	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง

หมายเหตุ : ช่วงคะแนน 1.0-1.8 มีทัศนคติที่ไม่ดีอย่างยิ่ง 1.81-2.6 มีทัศนคติที่ไม่ดี 2.61-3.4 มีทัศนคติปานกลาง 3.41-4.2 มีทัศนคติที่ดี 4.21-5.0 มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า สมาชิกชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงมีทัศนคติโดยรวมต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านศิลปวัฒนธรรมโดยรวมมีทัศนคติในระดับที่ดีอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.23$) โดยพิจารณาทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านศิลปวัฒนธรรมเป็นรายประเด็นโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การดำเนินกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนสนับสนุนอาชีพที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.58$) หน่วยงานมีการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการสนับสนุนกิจกรรมทางศาสนา ($\bar{X} = 4.23$) หน่วยงานเอกชนมีความตั้งใจสนับสนุนสืบสานประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.89$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงที่มีต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านการตัดสินใจให้บริการ

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการตัดสินใจใช้บริการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความสุข
1. หากมีโอกาสท่านจะซื้อสินค้าหรือใช้บริการหน่วยงานที่เข้ามาส่งเสริมชุมชนของท่าน	4.48	0.35	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง
2. ท่านจะให้อภัยหากการให้บริการของหน่วยงานที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมมีความผิดพลาด	4.37	0.53	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง
3. ภาพลักษณ์ของหน่วยงานมีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการ	4.31	0.41	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงที่มีต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านการตัดสินใจใช้บริการ (ต่อ)

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการตัดสินใจใช้บริการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความสุข
4. ท่านจะให้ความไว้วางใจในการใช้บริการหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมทุกหน่วยงาน	4.18	0.28	มีทัศนคติที่ดี
5. ท่านจะแนะนำให้ผู้ที่ท่านรู้จัก เลือกใช้บริการหน่วยงานที่เข้ามาดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมในชุมชนของท่าน	4.02	0.73	มีทัศนคติที่ดี
รวม	4.27	0.74	มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง

หมายเหตุ : ช่วงคะแนน 1.0-1.8 มีทัศนคติที่ไม่ดีอย่างยิ่ง 1.81-2.6 มีทัศนคติที่ไม่ดี 2.61-3.4 มีทัศนคติปานกลาง 3.41-4.2 มีทัศนคติที่ดี 4.21-5.0 มีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่า สมาชิกชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่แตงมีทัศนคติโดยรวมต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านการตัดสินใจใช้บริการ โดยรวมมีทัศนคติในระดับที่ดีอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.27$) โดยพิจารณาทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานเอกชนภายนอกชุมชนด้านการตัดสินใจใช้บริการเป็นรายประเด็นโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ หากมีโอกาสท่านจะซื้อสินค้าหรือใช้บริการหน่วยงานที่เข้ามาส่งเสริมชุมชนของท่าน ($\bar{X} = 4.48$) ท่านจะให้อภัยหากการให้บริการของหน่วยงานที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมมีความผิดพลาด ($\bar{X} = 4.37$) ภาพลักษณ์ของหน่วยงานมีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการ ($\bar{X} = 4.31$) ท่านจะให้ความไว้วางใจในการใช้บริการหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมทุก ($\bar{X} = 4.18$) ท่านจะแนะนำให้ผู้ที่ท่านรู้จัก เลือกใช้บริการหน่วยงานที่เข้ามาดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมในชุมชนของท่าน ($\bar{X} = 4.02$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคม จำแนกตามเพศ

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	t-test for Equality of Mean					
	เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	Df	P-value
ด้านสังคม	ชาย	4.235	0.537	1.682	384	0.294
	หญิง	4.345	0.824			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคมจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีเพศแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.10 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคม จำแนกตามอายุ

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	SS	df	MS	F	P-value
ด้านสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	7.351	7	1.058	2.193	0.072
ภายในกลุ่ม	247.522	376	0.682		
รวม	254.873	383			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.10 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคมจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านอายุ พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีระดับอายุที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.11 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคม จำแนกตามการศึกษา

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	SS	df	MS	F	P-value
ด้านสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	8.291	5	0.127	2.523	0.042
ภายในกลุ่ม	246.582	378	0.503		
รวม	254.873	383			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคมจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านการศึกษา พบว่า มีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.042 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ดังนี้

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันกับทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคม

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ไม่ได้เรียนหนังสือ	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	อนุปริญญา	ปริญญาตรี
		4.56	4.62	4.58	4.53	4.21	4.24
ไม่ได้เรียนหนังสือ	4.56	-	-0.060 (0.243)	-0.21 (0.068)	0.031 (0.238)	-0.350 (0.048*)	-0.323 (0.042*)
ประถมศึกษา	4.62	-	-	-0.040 (0.152)	-0.090 (0.058)	-0.410 (0.189)	-0.382 (0.049*)
มัธยมศึกษาตอนต้น	4.58	-	-	-	-0.051 (0.137)	-0.370 (0.038*)	-0.340 (0.082)
มัธยมศึกษาตอนปลาย	4.53	-	-	-	-	-0.320 (0.231)	-0.290 (0.149)
อนุปริญญา	4.21	-	-	-	-	-	0.031 (0.145)
ปริญญาตรี	4.24	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคม จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุที่ไม่ได้เรียนหนังสือเปรียบเทียบกับผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญามีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.048 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุที่ไม่ได้เรียนหนังสือมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม

ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคม แตกต่างกับผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาอย่างมีนัยสำคัญและผู้สูงอายุที่ไม่ได้เรียนหนังสือมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคมที่ดีกว่าโดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.350

ผู้สูงอายุที่ไม่ได้เรียนหนังสือเปรียบเทียบกับผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.042 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุที่ไม่ได้เรียนหนังสือมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคม แตกต่างกับผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญและผู้สูงอายุที่ไม่ได้เรียนหนังสือมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคมที่ดีกว่าโดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.323

ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาเปรียบเทียบกับผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.049 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคม แตกต่างกับผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญและผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคมที่ดีกว่าโดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.382

ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นที่เปรียบเทียบกับผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญามีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.038 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคม แตกต่างกับผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาอย่างมีนัยสำคัญและผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคมที่ดีกว่าโดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.370

ตารางที่ 4.13 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคม จำแนกตามอาชีพ

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	SS	df	MS	F	P-value
ด้านสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	4.924	4	0.302	0.923	0.382
ภายในกลุ่ม	249.949	379	0.583		
รวม	254.873	383			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคมจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านอาชีพ พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีอาชีพแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.14 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคม จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	SS	df	MS	F	P-value
ด้านสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	2.843	6	3.823	0.892	1.225
ภายในกลุ่ม	252.030	377	0.859		
รวม	254.873	383			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคมจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีระดับระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนที่ต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสังคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศ

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	t-test for Equality of Mean					
	เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	Df	P-value
ด้านสิ่งแวดล้อม	ชาย	3.816	0.894	1.403	384	0.028
	หญิง	4.224	0.582			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ พบว่า มีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.028 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่ากลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีเพศที่ต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้สูงอายุเพศหญิงมีทัศนคติที่ค่าเฉลี่ย 4.224 ซึ่งสูงกว่าทัศนคติของผู้สูงอายุเพศชายที่มีค่าเฉลี่ย 3.816

ตารางที่ 4.16 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	SS	df	MS	F	P-value
ด้านสิ่งแวดล้อม					
ระหว่างกลุ่ม	6.521	4	0.942	0.923	0.427
ภายในกลุ่ม	248.521	379	0.940		
รวม	254.873	383			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านอายุ พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีอายุที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.17 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามการศึกษา

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	SS	df	MS	F	P-value
ด้านสิ่งแวดล้อม					
ระหว่างกลุ่ม	13.941	6	2.227	2.324	0.056
ภายในกลุ่ม	240.932	377	0.903		
รวม	254.873	383			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.18 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอาชีพ

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	SS	df	MS	F	P-value
ด้านสิ่งแวดล้อม					
ระหว่างกลุ่ม	9.459	7	1.648	2.182	0.045
ภายในกลุ่ม	245.414	376	0.862		
รวม	254.873	383			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านอาชีพ พบว่า มีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.045 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่ากลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีอาชีพที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ดังนี้

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของผู้สูงอายุที่มีอาชีพแตกต่างกันกับทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม

อาชีพ	$\bar{x}$	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	รับจ้างทั่วไป	เกษตรกร	เกษียณอายุ ราชการ
		3.89	4.21	4.58	4.42
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	3.89	-	0.320 (0.243)	0.690 (0.042*)	0.531 (0.238)
รับจ้างทั่วไป	4.21	-	-	0.373 (0.028*)	0.210 (0.032*)
เกษตรกร	4.58	-	-	-	-0.160 (0.137)
เกษียณอายุราชการ	4.42	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมจำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรเปรียบเทียบกับผู้ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.042 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกับผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญและผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่าโดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.690

ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรเปรียบเทียบกับผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.028 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าผู้มีอาชีพเกษตรกรมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกับผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญและผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่าโดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.373

ผู้ประกอบอาชีพเกษียณอายุราชการเปรียบเทียบกับผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.028 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าผู้มีอาชีพเกษียณอายุราชการมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกับผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญและผู้ประกอบอาชีพเกษียณอายุราชการมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่าโดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.210

ตารางที่ 4.20 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	SS	df	MS	F	P-value
ด้านสิ่งแวดล้อม					
ระหว่างกลุ่ม	5.423	2	0.253	0.223	0.725
ภายในกลุ่ม	249.45	381	0.982		
รวม	254.873	383			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีระดับระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 3 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรด้านศิลปวัฒนธรรมแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามเพศ

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	t-test for Equality of Mean					
	เพศ	$\bar{x}$	S.D.	t	Df	P-value

ด้านศิลปวัฒนธรรม	ชาย	4.322	0.683	-1.942	384	0.083
	หญิง	4.138	0.728			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านศิลปวัฒนธรรมจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีเพศแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านศิลปวัฒนธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.22 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามอายุ

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	SS	df	MS	F	P-value
ด้านศิลปวัฒนธรรม					
ระหว่างกลุ่ม	9.541	4	1.823	1.731	0.150
ภายในกลุ่ม	245.332	379	0.937		
รวม	254.873	383			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านศิลปวัฒนธรรมจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านอายุ พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีอายุแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านศิลปวัฒนธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.23 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามการศึกษา

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	SS	df	MS	F	P-value
ด้านศิลปวัฒนธรรม					
ระหว่างกลุ่ม	9.921	6	1.274	2.338	0.247
ภายในกลุ่ม	244.909	377	0.925		
รวม	254.873	383			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.23 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านศิลปวัฒนธรรมจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านการศึกษา พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านศิลปวัฒนธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.24 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามอาชีพ

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	SS	df	MS	F	P-value
ด้านศิลปวัฒนธรรม					
ระหว่างกลุ่ม	9.284	5	1.244	2.253	0.072
ภายในกลุ่ม	245.589	378	0.893		
รวม	254.873	383			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.24 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านศิลปวัฒนธรรมจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านอาชีพ พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีอาชีพแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านศิลปวัฒนธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.25 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	SS	df	MS	F	P-value
ด้านศิลปวัฒนธรรม					
ระหว่างกลุ่ม	5.438	7	0.837	0.834	0.672
ภายในกลุ่ม	249.435	376	0.932		
รวม	254.873	383			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านศิลปวัฒนธรรมจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านศิลปวัฒนธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 4 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรด้านการตัดสินใจใช้บริการแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.26 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการ จำแนกตามเพศ

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	t-test for Equality of Mean					
	เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	Df	P-value
ด้านการตัดสินใจใช้บริการ	ชาย	4.461	0.982	2.832	384	0.082
	หญิง	4.079	0.392			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.26 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีเพศแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.27 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการ จำแนกตามอายุ

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	SS	df	MS	F	P-value
ด้านการตัดสินใจใช้บริการ					
ระหว่างกลุ่ม	6.934	8	0.824	0.923	0.742
ภายในกลุ่ม	247.939	375	0.893		
รวม	254.873	383			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.27 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านอายุ พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอมะนังที่มีอายุแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.28 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการ จำแนกตามการศึกษา

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	SS	df	MS	F	P-value
ด้านการตัดสินใจใช้บริการ					
ระหว่างกลุ่ม	9.134	7	0.237	0.934	0.623
ภายในกลุ่ม	245.739	376	0.893		
รวม	254.873	383			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.28 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอมะนังที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.29 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการ จำแนกตามอาชีพ

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	SS	df	MS	F	P-value
ด้านการตัดสินใจใช้บริการ					
ระหว่างกลุ่ม	9.234	8	1.592	0.825	0.027
ภายในกลุ่ม	245.639	375	0.935		
รวม	254.873	383			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.29 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการ

จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านอาชีพ พบว่า มีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.027 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีอาชีพที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ดังนี้

ตารางที่ 4.30 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของผู้สูงอายุที่มีอาชีพแตกต่างกันกับทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการ

อาชีพ	$\bar{x}$	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	รับจ้างทั่วไป	เกษตรกร	เกษียณอายุ ราชการ
		4.57	4.12	4.25	4.47
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	4.57	-	-0.450 (0.042*)	-0.320 (0.128)	0.103 (0.178)
รับจ้างทั่วไป	4.12	-	-	0.130 (0.035*)	0.350 (0.052)
เกษตรกร	4.25	-	-	-	0.220 (0.082)
เกษียณอายุราชการ	4.47	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.30 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการ จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายเปรียบเทียบกับผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.042 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการแตกต่างกับผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญและผู้ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่าโดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.450

ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรเปรียบเทียบกับผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.035 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการแตกต่างกับผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญและผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่าโดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.130

ตารางที่ 4.31 แสดงการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการ จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรม รับผิดชอบต่อสังคม	SS	df	MS	F	P-value
ด้านการตัดสินใจใช้บริการ					
ระหว่างกลุ่ม	9.903	3	0.852	0.729	0.589
ภายในกลุ่ม	244.97	380	0.782		
รวม	254.873	383			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.31 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอแม่แตงที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเอกชนด้านการตัดสินใจใช้บริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05